

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 199. SZÁM.

Debrecen, 1939 szeptember 1 péntek

ÁRA: 12 FILLÉR

Közzétették a német feltételeket

Danzig azonnal visszatér a birodalomhoz A korridor lakossága maga dönt hovatartozásáról

Népszavazás a vitás területen, melyet kiürítenek a lengyel csapatok

Gdynia lengyel kikötő marad

Lakosságcsere, területenkivüli utak, károk megtérítése, kisebbségvédelem

Ratifikálták a német-orosz szerződést

Berlin, aug. 31. (Német TI.) Az angol királyi kormány a német kormányhoz intézett 1939 augusztus 28-i jegyzékében felajánlotta a közvetítést Németország és Lengyelország között a vitás problémák rendezése céljából folytatandó közvetlen tárgyalásokhoz. Az angol kormány ugyanakkor nem hagyott kétséget afelől, hogy tudatában van az eljárás sürgősségének, tekintettel a folytonos incidensre és az általános európai feszültségre.

A német kormány 1939 augusztus 29-i válaszigjegyzékében — noha szkeptikusan ítélte meg a lengyel kormány akaratát, hogy egyáltalán megállapodásra akar jutni — a béke érdekében késznek nyilatkozott elfogadni az angol közvetítésre tett indítványt. A fennálló körülmények figyelembevételével szükségesnek tartotta, hogy ebben a jegyzékben rámutasson arra, hogy gyorsan és haladéktalanul kell cselekedni, ha egyáltalán el akarják kerülni a katasztrófa veszélyét. Ebben az értelemben késznek nyilatkozott 1939 augusztus 30-án estig fogadni a lengyel kormány megbízottját azzal a feltétellel, hogy valóban felhatalmazása legyen nemcsak arra, hogy vitát folytasson, hanem tárgyalásokat is vezessen és befejezéshez juttathasson.

A német kormány továbbá kilátásba helyezte, hogy úgy hiszi, hogy ennek a lengyel tárgyaló fél-

nek Berlinbe érkezéséig az angol kormányhoz is eljuttathatja a megegyezési ajánlat alapjait.

A német kormány, ahelyett, hogy meghatalmazott lengyel személyiség megérkezéséről kapott volna közlést, megértési készsége válaszul először a lengyel mozgósítás hírére és csupán 1939 augusztus 31-én éjjel 0 óra után kapott angol részről általánosságban mozgó ígéretet arról, hogy

A német kormány két napja hiába vár a lengyel válasza

A német kormány úgy véli, hogy ilyen körülmények között joga van ahhoz, hogy legalább utólag azonnal jelöljenek meg egy lengyel személyiséget. A birodalmi kormánytól nem lehet megkívánni, hogy a maga részéről állandóan ilyen tárgyalások megkezdésére irányuló készsége ne csupán hangsúlyozza, hanem ki legyen téve annak, hogy lengyel részről csupán üres kifogásokkal és semmitmondó kijelentésekkel állásnak. A vezér és a német birodalmi kormány immár két napja hiába vár a lengyel válasz érkezésére.

A tárgyalási alap 16 pontban

1. Danzig szabad város tisztán német jellege, valamint lakosságának egybehangzó akarata alapján azonnal visszatér a német birod-

dalomba.

2. Az úgynevezett folyosó területe maga dönt arról, hogy Németországhoz vagy Lengyelországhoz tartozzék.

3. Ebből a célból ezen a területen népszavazást tartanak. A tárgyalások szavazás, valamint az ehhez szükséges széleskörű munkálatok szavatolása céljából az említett területet a Saar területéhez hasonló módon azonnali megalakítandó nemzetközi bizottság alá rendelik, amelyet négy nagyhatalom: Olaszország, a szovjet unió, Franciaország és Anglia alakítanak meg. E bizottság gyakorolja ezen a területen az összes felségjogokat. Ebből a célból erről a területről megállapodás szerint leg-
rövidebb idő alatt kivonulnak a lengyel katonaság, a lengyel rendőrség és a lengyel hatóságok.

4. Nem tartozik e területhez Gdynia lengyel kikötő. Ennek a lengyel kikötővárosnak a pontos határait Németország és Lengyelország jelölne ki és szükség esetén nemzetközi döntőbírósg állapítaná meg.

5. Avégből, hogy biztosítsák a szükséges időt az igazságos szavazás végrehajtásával kapcsolatos terjedelmes munkálatokra, a szavazást nem tartják meg 12 hónappal letele előtt.

6. Avégből, hogy ez idő alatt korlátlanul szavatolják Németországnak Keletporoszországgal és Lengyelországnak a tengerrel való összeköttetését, utakat és vasutat jelölnek ki, amely lehetővé teszi a szabad átmenő forgalmat.

7. A terület hovatartozása felől

7. A terület hovatartozása felől

7. A terület hovatartozása felől

7. A terület hovatartozása felől

7. A terület hovatartozása felől

7. A terület hovatartozása felől

7. A terület hovatartozása felől

7. A terület hovatartozása felől

Holnap nyílik meg a szenzációsan szép fényképkiállítás

Déri muzeumban, nyitva reggel 9-től este 7-ig megszakítás nélkül.

a leadott szavazatok egyszerű többsége dönt.

8. Avégből, hogy a szavazás megtörténte után — függetlenül attól, hogy milyen eredménnyel járt az — szavatolják Németország Danzig és Kelet-Poroszország tartományokkal való szabad forgalmának és Lengyelországnak a tengerrel való összeköttetése biztonságát, ha Lengyelországnak jut az a terület, amelyről szavaztak, területen kívüli közlekedési övezetet adnak Németországnak birodalmi kocsit, illetőleg négyvágányú vasútvonal építésére, ha a szavazás Németország javára dől el, Lengyelország Gdynia kikötőjébe való szabad és korlátlan forgalma érdekében épp olyan területen kívüli utakra, illetőleg vasúttörszkekötésekre kap jogot, mint aminek Németországot megilletnek.

9. Ha a folyosó visszakerül a német birodalomhoz, a német birodalom késznek nyilatkozik lakosságcsereit végrehajtani Lengyelországgal oly mértékben, amennyire a folyosó e célra megfelel.

10. A Lengyelország által a danzigi kikötőben esetleg kívánt kúlon jogok tekintetében a viszonyosság alapján járna el, úgyhogy Németországnak Gdynia kikötőjében olyan jogai volnának, mint Lengyelországnak Danzigban.

11. Avégből, hogy ezen a területen mindkét részből elvárás a fenyegetettség minden érzését, Danzig és Gdynia tisztán kereskedelmi város jellegét kapná, azaz katonai berendezések és katonai erődtények nélkül.

12. A Hela-félszigetet, amely a szavazásnak megfelelően vagy Lengyelországnak, vagy Németországnak jutna, szintén minden körülmények között mentesítenek a katonaságtól.

13. Németország és Lengyelország kötelezik magukat, hogy mindazokat a károkat, amelyek 1918 óta a két kisebbség kárára gazdasági, vagy egyéb tekintetben előállottak, jóváteszik, illetve minden kisébbséget megszüntetnek, vagy pedig csakért a gazdasági életben történt egyéb beavatkozásokért az illetőknek teljes kártalanítást adnak.

14. Németország és Lengyelország megállapodnak abban, hogy kölcsönösen a kisebbségek jogait átfogó és kötelező megállapodásukkal biztosítják. Mindkét fél kötelezi magát, hogy a kisebbségekhez tartozókat nem veszi igénybe véderő szolgálatra.

15. Ha e javaslatok alapján megállapodás jön létre, Németország és Lengyelország hajlandónak nyilatkozik, hogy a haderő mozgósítását azonnal megszüntetik.

16. Az előbb felsorolt megállapodások megannyorsításához szükséges további intézkedéseket Németország és Lengyelország együttesen intézik meg.

Angol válasz Hitlernél

Berlin, aug. 31. Sir Neville Henderson berlini angol nagykövet kevéssel éjjel után átnyújtotta Ribbentrop birodalmi külügyminiszternek az angol kormány válaszát Hitler vezér keddi közlésére.

Sir Neville Henderson berlini

A pápa újabb békeakciója

Az öt állam kormányfőjéhez fordul a fegyveres összetűzés elkerülésére

Vatikánváros, aug. 31. A Havas iroda jelentése szerint a pápa újabb diplomáciai lépést tett az érdeklit hatalmaknál. Maglione bíboros esütörtök délelőtt hosszas tanácskozást folytatott a pápával. A bíboros tanácskozás után azonnal visszatért a Vatikánba s magához kérte a szentszéki olasz, német, francia és lengyel nagykövetet, valamint az angol követet és írásbeli jegyzéket nyújtott át nekik.

Vatikánváros, aug. 31. A Havas iroda vatikáni köréből szerzett értesülése szerint XII. Pius pápa a francia, olasz, német, lengyel és angol diplomáciai megbízottaknak átadott okiratában az Európát fegyveres összetűzéssel fenyegető kérdések békés úton való megoldása érdekében emel szót. Hír szerint az okiratban a pápa az említett öt állam felelős kormányfőjéhez fordult, hogy míg nem késő,

angol nagykövet 6 óra 40 perckor távozott a külügyminisztériumból és gyalog ment vissza az angol nagykövetségre. Távozása után Ribbentrop külügyminiszter az angol választ elvitte Hitler kancellárnak.

tegyenek meg minden lehetőt az általános fegyveres összetűzés elkerülésére, amely csak borzalmas szerencsétlenségbe sodorná Európát, Vatikáni körökben kijelentették, hogy a Szentszék a béke fenntartásába vetett reményét még nem veszítette el. A legelőbb egyházi személyiségek általános nézete szerint az utolsó pillanatban sikerülni fog elkerülni a válság kitörését.

XII. Pius pápa esütörtökön kihallgatáson fogadta Angelo Rotta budapesti apostoli nunciust.

A Gazetta del Popolo vatikánvárosi értesülése szerint a Szentszék álláspontja a mai nemzetközi vizslay idején nagyjából fedi azt az álláspontot, amelyet a Popolo D'Italia tegnapi számában kifejtett, vagyis, hogy csak gyökeres megoldás biztosíthatja a tartós és igazságos békét.

Francia államtanács

Szilárdan fenntartják Franciaország kötelezettségét.

Páris, aug. 31. (Havas.) Este 6 órakor Lebrun köztársasági elnök elnökletével államtanács kezdődött az Elysée palotában. Daladier miniszterelnök és Bonnet külügyminiszter beszámolt az államtanácsnak a nemzetközi helyzetről.

A miniszterek egyhangúan elhatározták, hogy szilárdan fenntartják Franciaország vállalt kötelezettségeit.

Jugoszlávia semleges

Belgrád, aug. 31. (Stefani.) Macesek h. miniszterelnök kijelentette, hogy Jugoszlávia folytatja eddigi külpolitikáját és megőrzi semlegességét.

Bern, augusztus 31. Tamoro olasz követ esütörtök délután Motta svájci szövetségi tanácsos előtt kijelentette, hogy Olaszország háború esetén tiszteletben fogja tartani a svájci semlegességet és sértetlenséget.

A szövetségi tanács leszógezte azt az eltökélt akaratát, hogy minden körülmények között s minden állammal szemben megőrzi semlegességét.

Osló, aug. 31. (Havas.) A dán, a finn, a norvég és a svéd külügyminiszterek szerdán és esütörtökön tartották értekezletüket Oslóban. Hivatalos jelentés szerint a külügyminiszterek megvitatták az európai helyzetet és ennek során megállapodtak abban, hogy európai háború kitörése esetén az északi államok megőrzik teljes semlegességüket.

Háborús intézkedések mindenfelé

Róma, augusztus 31. Az északolaszországi nagyvárosokban, mint Torinóból és Milánóból jelentik, az ottani hatóságok nagyarányú légvédelmi intézkedéseket tettek. Naponta tartanak légrédelmi gyakorlatokat. A légrédelmi gyakorlatokon a Vatikán város is résztvevett. Tegnap a Vatikán város fegyveres

alakulatainak tagjait s a lakosság nagyrésztét gázvédő alarccal látták el. Rómában esütörtök este nagy szabású légvédelmi gyakorlat során elsötétítették a várost.

London, aug. 31. A londoni kikötő illetékes hatóságai elrendelték a Themze folyó utasforgalmának megszüntetését.

Diákok!

bőr- és

hátlitáskát

Tóthfalussy

bőröndös szaküzletből

Piac u. 40.

Róma, aug. 31. Szeptember 5-től kezdve az egész olasz vasúti forgalmat általában a rendes forgalom 50 százalékára csökkentik.

Brüsszel, aug. 31. Belgium és Hollandia között a vasúti forgalom további intézkedésig szünetel. A Franciaországgal, Svájcjal és Németországgal fennálló jelenlegi vasúti forgalmat továbbra is fenntartják.

Róma, augusztus 31. (MTI.) A kormány erélyes intézkedéseket hozott a gazdasági életnek a mai körülmények között szükségessé váló megszerzésére. Csütörtökön az árak szabályozásának és az áruk félévvel való szigorú megtiltására került a sor.

Közeledik az új iskolaév!

A szükséges tankönyveket már most jegyeztesse elő a

„Méliusz“

könyvkereskedésben

A rendelet szerint az árdragítókat és áruhalmozókat esetenként 3 évig terjedő fegyházzal, vagy 10 ezer líráig terjedő pénzbüntetéssel sújtják. Ugyancsak esütörtökön jelent meg a kormány rendelete a vasúti, hajózási és gépkocsiforgalom szabályozásáról is. A vasúti forgalom olaszországi viszonylatokban 50 százalékkal esökken, a Budapest és Róma közötti vasúti forgalomban eddig nincs változás. A hajózási forgalmat szintén 50 százalékkal csökkentik. Az orosz, délamerikai, északamerikai és távolkeleti hajójáratokat megszüntették.

Víg színház

Évadnyitó műsor!

A francia filmgyártás felejthetetlen remeke:

A megbélyegzett asszony

A szerelem és izgalom filmje!

Fősz.: Sessue Hayakawa—Victor Francén-Lise Delamare

Magyar és Fox híradók!

16 éven felüliek részére bemutató ma!

A szovjet bevezeti az általános hadkötelezettséget

Leszállítják a korhatárt, felemelik a szolgálati időt.

Moszkva, augusztus 31. (Német Távirati Iroda.) A legfelsőbb tanács csütörtökön határozatot hozott, amelynek értelmében az üléseknek kedden megállapított időpontjától eltérően az általános hadkötelezettséggel kapcsolatos kérdéseket mindkét kamarában azonnal tárgyalás alá kell venni.

A legfelsőbb tanács csütörtöki ülésén Vorosilov hadügyi népbiztos egy óras beszédet mondott az általános hadkötelezettséggel kapcsolatos törvényjavaslat kérdésében. Ennek az új törvénynek a rendelkezését a vörös hadsereg és hadihajóraj lényeges megerősítését szolgálják, amelyet úgy érnek

el, hogy 19 évről 18 évre leszállítják a katonai szolgálatra való behívás korhatárát és a két évjáratot egyidőben hívják be szolgálatra.

Azonkívül felemelik a katonai szolgálat időtartamát. A vörös hadsereg és a határőrsapátok egész altiszti állományának szolgálati idejét felemelik két évről legalább három évre. A hadsereg megerősítése érdekében nagyrészt megszüntetik a mostanig fennálló hadkötelesek felmentésére vonatkozó határozatokat és az egész hadseregben felemelik a hadkötelezettségi korhatárt.

Ratifikálták a német-szovjet szerződést

Berlin, augusztus 31. (Német TL.) A német birodalmi kormány és a szovjetországi fötanács csütörtök este ugyanabban az időpontban

Berlinben, illetőleg Moszkvában ratifikálta a támadást kizáró és tanácskozási, német-szovjetországi szerződést.

Molotov beszéde

Moszkva, augusztus 31. Molotov külügyi népbiztos beszédében kritikát gyakorolt az angol-francia tárgyalásokról. Kíméletlenül feltárta az angol és francia tárgyalók őszinteségének hiányát és megállapította, hogy Anglia és Franciaország egyáltalában nem gondolt tényleges békeeszköz megteremtésére, hanem csakis olyan szerződésre, amelynek minden hátránya Szovjet-Oroszországot terhelte volna. Ezzel szemben a támadást kizáró német-szovjetországi szerződés világtörténelmi jelentőségű döntés. A történelem megbizonyította, hogy a szovjetunió és Németország kölcsönös ellenségeskedésekből és az egymás ellen folyta-

tott háborúból csak kárt szenvedett. Ezért a két nép nem akar egymással ellenségeskedni, hanem kölcsönös békére van szüksége. A megkötött szerződés fordulópontot jelent az európai politikában, mégpedig lényegét tekintve a béke javára. A szerződés a szovjetunióknak is új lehetőségeket nyit és új fejlődést nyújt erői számára a nemzetközi arénában.

Molotov beszéde befejezése után a legfelsőbb szovjetországi tanács határozatot hozott, melynek értelmében helyesli a kormány külpolitikáját és megerősíti a Németország és Szovjet-Oroszország között augusztus 23-án Moszkvában aláírt megnevezési szerződést.

Két csoportra osztották az olasz hadsereget

Róma, augusztus 31. (MTL.) Csütörtökön a Duce mint hadügyminiszter elrendelte, hogy szeptember 1-től kezdve az olasz szárazföldi hadsereget két csoportra osztják be. Az első csoport parancsnoka a piemonti herceg mint hadseregtábornok, a másik csoportot

Graziani tábornagy parancsnoksága alá rendelik. A *Giornale D'Italia* hangoztatja, hogy a piemonti herceg kinevezése az első hadseregcsoport élére azt bizonyítja, hogy a Savoya-ház a legteljesebb mértékben kiveszi részét az olasz nemzet életéből.

A diplomácia lázas tevékenysége

Rómából jelentik: Francois-Poncet római francia nagykövet csütörtökön kétfelében járt a Chigi-palotában, ahol Ciano gróf külügyminiszterrel tárgyalt.

Páris, augusztus 31. Daladier miniszterelnök csütörtökön délután fogadta Gamelin tábornokot.

Utána a lengyel nagykövet jelent meg a miniszterelnöknel.

Varsó, augusztus 31. Hóry András varsói magyar követ csütörtökön délelőtt a külügyminiszteriumban felkereste gróf Szembek külügyi államtitkár.

Förster Berlinben járt

Páris, aug. 31. Mint a Havas Iroda Berlinből jelenti, Förster danzigi körzetvezető szerdán Berlinbe érkezett s az új kancellária

épületében folytatott megbeszélés után újból elhagyta a német fővárost. (MTL.)

Folyik a lengyel mozgósítás

Varsó, augusztus 31. A szerdán elrendelt mozgósítás első szakasza csütörtökön lázas ütemben haladt előre. A reggeli órákban az uccsarkokon csoportokban állottak az emberek és olvasták a piros mozgósítási falragaszon közölteket. A nagy mozgósítás első szakasza, a tervek szerint, hat napon belül zárul le. A rendkívüli intézkedések természetesen meglátszanak a főváros külső képén is, mert például

a közlekedésben máris zavarok állottak elő.

Valamennyi motoros járművet ugyanis fel kell ajánlani a katonai hatóságoknak. Az egyes parancsnokságok előtt ezrével állnak automobílok, motorkerékpárok, sőt kerékpárok is, amelyeknek tulajdonosai a járműveket felajánlották a hadseregnek. A mozgósítási intézkedésekkel egyidejűleg elrendelték az alkoholtilalmat is, annyi-

Ma este

szegedi halászlé és túróscsusza

1.- pengő a Páll sörözőben.

ban, hogy legfeljebb négy és fél százalék alkoholtartalmú szeszest italt szabad árusítani.

Lengyel politikai körökben csütörtökön délelben meglehetősen ideges volt a hangulat. Ez érthető is, mert a rendkívül rossz külföldi telefonösszeköttetések miatt nincsenek megbízható jelentések. A nemzetvédelmi miniszteriumokban

lázasan munkálatok folyik. Az uccákon hatalmas orosz falragaszok mellett a katonai intézményeket népszerűsítő plakátok láthatók, főleg Rydz-Smigly tábornagy arcképeivel és más fényképekkel is, amelyek a három nemzetvédelmi miniszterium munkásságát mutatják be.

A windsori herceg távirata

London, aug. 31. A windsori herceg az alábbi táviratot intézte III. Victor Emanuel olasz király és császárhoz:

„Mindig a legmélyebb tisztelettel éreztem Felsőgedet iránt. A világháborúban az olasz katonák oldalán harcoltam. Legyen szabad kérem Felsőgedet, használja fel tel-

jesenbefolyását a fenyegető katasztrófa elhárítására. Szíves elnézését kérem, hogy most a mai súlyos helyzetben háborgatom, de mint egyszerű világpolgárt, ellenálhatatlan ösztön késztetett ennek a személyes üzenetnek elküldésére.

Eduard.”

Angol fasiszták a háború ellen

London, aug. 31. Sir Oswald Mosley kékinges fasisztái szerdán este az angol főváros több utcáján és a parlament előtt tüntetést rendeztek. Mintegy 2-3000 főnyi tömeg vonult fel: „Harcoljatok Nagybritanniáért, de nem Varsóért!” és „Harcoljatok Nagybritanniáért, de nem a zsidókért!” fel-

írású táblákkal. A felvonulás minden rendezvaras nélkül folyt le és a közönség részéről sem történt ellentüntetés. Később imntegy 30 fasiszta, akik résztvettek a tüntető felvonulásban, a Downing Streetre akart vonulni, a rendőrök azonban lezárták az utcát és senkit sem engedtek a Downing Streetre.

A város tudomásul vette a mentőorvosok felmondását

Megírtuk, hogy a debreceni mentőállomáson működő tizenhárom szigorló-mentőorvos beadványt intézett szolgálati úton a polgármesterhez, — mint felesleges hatóságához. Ebben kérték, hogy a város állítsa vissza a régi mentőorvosi fizetést. Rámutattak azokra az okokra, melyek a terjesztett mentőorvosi szolgálat folytán indokoltá tették kérelmüket. A beadványban az ötven pengő fizetést élvező szigorló-mentőorvosok kérték a régi nyolcvanpengős fizetésük visszaállítását. Az augusztus 3-án benyújtott kérelmükben a mentőorvosok kijelentették, hogy amennyiben augusztus 15-ig nem intézik el ügyüket, szeptember hó elsejére felmondják állásukat.

Kérdést intéztünk a szigorló-mentőorvosok beadványával kapcsolatban a városhoz, ahol a következőket jelentették ki:

— A mentőorvosok felmondását a város tudomásul vette, nagy meglepetéssel annak ultimátumszerű hangja miatt. Olyan időben érkezett ez a beadvány, amely nem is választ kért, hanem tudatta, hogyha egészen rövid határidőig nem teljesítik a szigorló mentőorvosok kívánságát, abbahagyják a munkájukat, amikor egyrészt a város polgármestere is szabadságon volt, másrészt egész sereg különböző, nagyon fontos kérdéssel kellett foglalkozni.

Felmondásuk után a város rövidesen megteszi az intézkedéseket a mentőorvosi kérdésnek valamilyen formában való megoldására.

A szigorló-mentőorvosok értesülésük szerint ma reggel nyolc órakor lépnek ki munkakörükből.

A szigorló-mentőorvosok a városnak azzal a felfogásával szemben, hogy beadványukban ultimátumszerű hangot ütöttek meg, annak a véleményüknek adnak kifejezést, hogy ők csak választ kértek az augusztus 15-iki határidőre. Tudják azt, hogy az ifjúságot sok csalódás érte már más téren bármilyen kérelem kapcsolatban és ezért akarták hogy záros határidőn belül határozatnak ebben a kérdésben. Ha választ kaptak volna, még ha kedvezőtlen is, fontolóra vették volna, hogy tovább maradjanak, ha a városnak nincs módjában ezidőszentint kérésüknek eleget tenni. Ilyen körülmények között azonban nem maradhat más hátra, minthogy állásuktól megváljanak és máshol próbálkozzanak tanulmányaikhoz és megélhetésükhöz szükséges létminimumot előteremteni.

Páris, aug. 31. A csütörtök reggeli francia lapok újból annak a reményüknek adnak kifejezést, hogy Olaszország közbelépése és a Duce politikai tevékenysége még megmentheti a békét.

Hungária filmszínház

MA: másodsor a végtelenül mulatságos, kedves vígjáték: a

Három kis angyal

DEANNA DURBIN főszereplésével.

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor.

A nemzetközi feszültség és nemzeti függetlenségünk, önállóságának megvédése

Révész Imre püspök imája és báró Vay László főgondnok beszéde a tiszántúli ref. egyházkerület tanácsának ülésén.

A tiszántúli református egyházkerület tanácsa tegnap délelőtt a Kollégium kistermében ülést tartott, amelyen dr. Révész Imre püspök és báró Vay László főgondnok elnökölt. Dr. Révész Imre püspök bibliát olvasott, majd buzgó imát mondott.

A püspök imája

— Tudjuk Uram — hangzottak az ima szavai —, hogy a kéz, amelyben vasvessző van, hogy a világra nagyon megérdemelten le-sujtson, ugyanaz a kéz, amely cse-repként zúzhat össze minden Te ellenel való törekedést, tele van szabadítással, gyógyítással, áldással is és új reménységgel, minden ésszel és értelmel meghaladó reménységgel is. Aldott kéz, hadd fogozzunk hát belé és hadd könyörögjünk, hogy bármilyen megpróbáltatás vár ráink és népünkre és a népünk közé ejtetett, vele örök sorsközösségbe foglalt evangéliumi egyházadra, Jézusunk, Te bizonyosan vezetsz minket és minden vihar és vész között még félig romcsként is a Te hajódat célhoz juttatod és ezen a hajón mentesz meg minden magyar lelket és minden magyar értéket, amelyek a Te szemétdobozban örökre drágák. Adj nekünk tanácskozásainkhoz alázatosságot, türelmet, engedelmséget. Irántad és Bredted egymás iránt és vidd véghez minden dolgainkat úgy, hogy ne csak földi egyházad, de egész, viharban álló népünk életében is áradjon ki belőle a békeség olaja, a vigasztalás balzsama.

A főgondnok megnyitó beszéde

A mélyhatású ima után báró Vay László főgondnok tartott megnyitó beszédet és ezeket mondta:

— Azt hiszem, hogy ma, amikor a világpolitikai helyzet az izgatottság tetőpontján áll, amikor a háború és béke lehetőségének gondolata tartja feszültségben a nemzeteket, nekünk is egy-két szóval meg kell emlékeznünk a pillanatnyi helyzetről. Meg kell emlékeznünk ezen a helyen is különösen abban a vonatkozásban, hogy annak ellenére, hogy szerencsétlenül csonka országunk nem lesz és nem is lehet világpolitikai bonyodalmaknak sem megindítója, sem előidézője, mégis Európának azon a pontján élünk, ahol mindenesetre ahhoz, hogy nemzeti függetlenségünket és önállóságunkat minden körülmények között megvédhessük, igen szilárdan kell hogy álljunk a magunk lábán.

— A magyar kormány a múltban és jövőben is olyan külpolitikát folytatott és folytat, amely arra irányul, hogy a nemzet függetlenségét és jövőjét — amely egy ezredévre tekint vissza — megvédje és biztosítsa. Ebben a vonatkozásban az a megnyugtató érzés valamennyiünkben megvan és különösen kell, hogy meg legyen minden magyar emberben ma, amikor a magyar kormány ilyen nehéz időben irányítja ennek a szerencsétlen csonka országnak hajóját.

— Első kötelességünk, hogy ezekben a törekvésekben egy emberként álljunk együtt, egymással kezét kézben tartva és összefogva.

A magyar kálvinista egyházunkra is igen nagy feladatok várnak abban a tekintetben, hogy az a munka, amely jelenleg és a jövőben is ennek a nemzetnek minden fiára hárul, a mi egyházi életünk-re is súlyos és vallásérkölesi szempontból igen nagy feladatokat ró. Egyházunk a múltban is kifogástalanul teljesítette hivatását. Ebben a pillanatban is megnyugvással látja, hogy a magyar nemzet hajóját olyan kezek irányítják, amelyek ezt a hajót biztosan, minden kockázat nélkül fogják a jövőben is vezetni. A református egyházunk és valamennyiünknek az a kötelességünk — és ennek kívánok főként hangsúlyt adni —, hogy ráink a jövőben is fokozott feladat és szerep vár ebben a vonatkozásban és hogy ezeket a szempontokat, ezt a kötelességet tartjuk mindannyian szem előtt. (Úgy van!)

— Ezekre tartottam szükségesnek néhány szóval rámutatni, hogy tudjuk, mi a kötelességünk és tudjuk, hogy megnyugvással és a magunk igazának tudatában tekinthetünk a jövő elé, mert ha valaki a maga kötelességét teljesíti, mint ahogy eddig is teljesítette (úgy van!), akkor nincs oka, hogy nyugtalankodjék, idegeskedjék, hanem bátran szembenézhet a jellel és fog szembe nézhetni a jövővel is.

— Ezek előre bocsájtása után szívvel és meleg szeretettel üdvözlöm az egyházkerületi elnöki tanács tagjait és Isten segítségét, áldását kérem munkálkodásunkra. (Eljenzés.)

A napirend

A tetszéssel fogadott beszéd után a tanács a napirendre került ügyeket vitatta meg. Több lelképásztor nyugalombavonulási kérelmét tárgyalták, majd a kisserkesi református elemi iskola államosításáról volt nagyobb vita, Uray Sándor egyházkerületi főjegyző előadása után.

Köszönettel tudomásul vette a tanács dr. Balla Bertalan főjegyző referátuma alapján özv. Szilágyi Ferencné Faragó Juliánától egy hold és 411 négyszögöl házastelek és szántóföldnek az árvák segélyezési céljára az egyháznak való adományozását.

Ugyancsak árvák javára, árva-alapítvány céljára Katona Imre bárándi lakos adományozott a bárándi egyháznak egy hold földet. Ezt is köszönettel tudomásul vették.

Több adminisztratív természetű ügy letárgyalása után a tanács ülése a déli órákban ért véget.

METEOR MOZI MŰSORA

Pénteken 5, 7, 9 órákor: SZEGÉNY GAZDAGOK (magyarfilm). Kultúrfilm, Híradó. — Jövőhéten: RUTENFÖLD HAZATÉRT.

FILLÉREKERT a legjobb helyen a legegészségesebb sport a nagyerdei csónakázás.

Mi váltotta ki a lengyel mozgósítást a londoni vélemény szerint

Berlin, augusztus 31. Londoni politikai körökben nagy feltűnést keltett a *Völkischer Beobachter* reggeli számának az a jelentése, amely leszögezi, hogy Hitler vezérkancellár egy hajszálnyira sem fog tágitani Németország jogos követeléseitől.

Politikai körökben úgy tudják, hogy Berlin rendszeresen tájékoztatja Moszkvát a lengyel helyzetről, amit angol és francia politikai tényezők kapcsolatba hoznak a szovjet orosz csapatmozdulatokkal. Egyébként Londonban hangsúlyozzák, hogy Lengyelország általános mozgósítását kétségkívül a szovjet orosz csapatoknak a lengyel határon való megjelenése és Szlovákiának német katonák által való megszállása váltotta ki.

London, augusztus 31. A *Daily Express* római értesülése szerint Mussolini a következő béketervezet készítette elő:

1. Ideiglenes fegyverszünet

Az új horvát bánág területe

Zágráb, augusztus 31. Az új horvát bánág 66.393 négyzetkilométernyi területet foglal magában és körülbelül 4.423.000 lakosa van. A jugoszláv állam területének tehát 26,6 százaléka és lakosságának 28,6 százaléka esik Horvátországra. A lakosság vallási megoszlása szerint 75 százalék katolikus, akik legnagyobb részét horvátok, húsz százalék görögkeleti, akik többnyire szerbek, négy százalék mohamedán, fél százalék zsidó és fél százalék másvallású. A lakosságot nemzetiség szerint is csak a vallás alapján lehet megkülönböztetni, mert eddig a statisztikákban az egyes délszláv népeket nem különböztették meg egymástól. A nem szláv kisebbségek a horvát bánágban csak elenyésző számban fordulnak elő.

Látni is gyönyörűség

a most beérkezett csodás választéku

divat gypjufonalakat

Pikó József

kézimunkauzetében

Kossuth u. 4. sz.

Roosevelt elnök javaslata alapján, 2. döntőbírósgyi értekezlet, amely a következő pontokról tanácskoznék: a) a német és lengyel kisebbségek kölcsönös kicserélése, b) a Balti-tengerhez vezető út vagy folyó nyitása Lengyelország számára, c) az összes európai államok értekezletének összehívása a békeszerződés felülvizsgálása céljából.

A lap különös fontosságot tulajdonít annak, hogy Philapps, az Egyesült Államok római nagykövete hosszabb tanácskozást folytatott az olasz külügyminiszteriumban, amely után személyes jelentést küldött Roosevelt elnöknek.

Londonban továbbra is változatlanok látják a helyzetet, de újabb megnyugtató jeleknek tekintik: 1. a font árfolyamának szilárdulását, 2. a nyersanyag és élelmiszerek, főként a gabona árának lanyhulását.

A testvérközségekből Debreczenben nyaraló gyermekek búcsúünnepélye

Debreczen város testvérközségeiből, Ökörmezőri, Vucskómezőri, Alsó- és Felsőszinevéri Debreczenbe hozott nyaraló ruszin fiúcsoport ma, pénteken délután 5 órai kezdettel tartja búcsúünnepélyét a nagyerdei régi lövölde épület előtti térségen.

A kis ruszin fiúk rövid debreceni nyaralásuk alatt is meglepő haladást tettek magyar nyelvben. Dr. Kupinszky Sándor tanácsnok nagy szeretettel vigyázott személyesen arra, hogy a kis vendégeknek semmiben se legyen hiányuk és a kis nyaralók az itt töltött boldog napok után szomorúan vesznek búcsút Debreczentől, a Nagyerdőtől, ahol felejthetetlen napokat töltöttek és ismerkedtek meg a debreceni vendéglátással.

A kis ruszin fiúk a búcsúünnepélyen énekszámokat és szavalatokat adnak elő. Az ünnepélyen mindenkit szívesen látnak.

AZ EVEZÉS minden izmát megmozgatja. étvágyát fokozza.

— Akinek a bélműködése állandóan rossz, az a természetes Ferenc József keserűvíz használata által — reggelenként éhgyomorral egy pohárral bevéve — csakhamar rendes bélürülést, jó gyomoremésztést és kielégítő anyagcserét érhet el. Kérdezze meg orvosát!

Szeptember 5-én, kedden tartja Debrecen város törvényhatósága közgyűlését és kisgyűlését

A szünügyi bizottság hétfői ülésén foglalkozik a Csokonai-színház kérdésével.

Debrecen város törvényhatósági bizottsága szeptember 5-én, kedden tartja közgyűlését délután öt órai kezdettel. Mint megírtuk, ez a közgyűlés fog dönteni a Csokonai-színház ügyében és más fontos kérdésekben. Előzőleg négy órai kezdettel közigazgatási bizottsági

ülés, délelőtt tíz órakor kisgyűlés lesz.

A szünügyi bizottság szeptember 4-én, hétfőn tart ülést, ugyanezen a napon tart a központi választmány igazoló választmányi ülést zsidótörvény kapcsán kiadott végrehajtása tárgyában.

Egy postarepülőgép katasztrófája

Hat főnyi személyzet életét veszítette.

Berlin, aug. 31. Az éjjeli postarepülőgép, amely Berlin, Hannover, Köln és London között közlekedik, esütőtörkre virradó éjjel Hannoverben leszállás közben sze-

renesétlenül járt. Hat főnyi legénysége életét veszítette. A postaszállítmány egy részét a keletkezett tűz megsemmisítette.

Őrizetbevették a kocsmáros, aki halálrarugett egy embert

Súlyos terhelő adatok merültek fel vele szemben.

Részletesen beszámolt a „Debrecen” az elmúlt napon arról a halálosvégű verekedésről, mely az egyik Nyugati ucai kocsmában történt. Papp Mihály Szepességi uca 53. alatti idős éjjeli ór ittasan beállított Szakál Antal Nyugati uca 6. szám alatti vendéglőjébe, ahol két deci bort kért. A kocsmáros nem akarta kiszolgálni az ittas embert, emiatt dulakodásra került a sor a kocsmárosra megsemmisült. Verekedés közben úgy ágyékon rugta Szakál az ittas vendéget, hogy az összeesett. Lakásáról beszállították a klinikára, ahol már nem lehetett rajta segíteni s meghalt.

A rendőrség esütőtörkőn befejezte a nyomozást a halálosvégű verekedés ügyében. Szakál Antal beismerte, hogy belerugott a szerencsétlen emberbe és önvédelemre hivatkozott. A boncolás során megállapították, hogy Papp belrepedést kapott a rugás következtében és ez okozta halálát. Számos

tanút hallgatott ki az ügyben a rendőrség szerdán egész nap, de ekkor még nem vették őrizetbe Szakált.

Csütörtökre olyan momentumok merültek fel, melyek szükségessé tették Szakál őrizetbevételét. Minden részletében tisztázódott a verekedés lefolyása és kiderült, hogy Szakál kidobta az uccára az idős embert, aki elesett, majd feltápaszkodott és ekkor rugott bele egyszer, vagy mint a tanúk ellentétesen vallják, kétszer-háromszor. Mivel a halálos rugást a küszöbön kívül álló Pappra mérte a kocsmáros, a jogos önvédelem nem állhat meg, mert hiszen arra nem volt szükség, hogy a kidobott ember után menjen és tovább bántalmazza.

Szabó Gyula rendőrtanácsos, a bűnügyi osztály vezetője esütőtörkőn elrendelte Szakál Antal őrizetbevételét, akit átkísértek az ügyészségre a további eljárás lefolytatása végett.

Kétévi fegyházra ítélték kerítésért egy asszonyt

Elájult az ítélet hallatára.

Budapest, augusztus 31. A fővárosi rendőrség több titkos találgatást leplezett le. A találgatások fenntartói ellen bünvádi eljárás indult. Egyik ilyen bűnper vádlottja özv. Horváth Gyuláné volt. Szintén üzletszerű kerítés büntette címén emelt ellene vádat az ügyészség. A tárgyalásra kilenc fiatal leányt idéztek meg. A tárgyalás mindvégig zárt ajtók mögött zajlott le, az ítéletet azonban a nyilvánosság előtt hirdette ki a tanácselnök és abban bűnösnek mondták ki özv. Horváth Gyulánét, a vádirat értelmében és ezért kétévi fegyházra ítélték.

A ítélet hallatára Horváthné felakasztotta magát a bírósági épület előtt.

A teremben nagy riadalom támadt, a teremőr és mások az ajtótan fekvő asszony segítségére siettek. Sikertelenül próbálták eszméltetni. A tanácselnök ezután ismertette az ítélet indoklását, amelyben megállapította, hogy Horváthné a nála lakó fiatal leányokat erőszakos eszközökkel

kényszerítette erkölestelen életmódra. Utította őket; akik ellenkeztek, szabadulni igyekeztek hálóójából, azokat fogva tartotta és a lakásból sem engedte ki. A nála alberletben lakó fiatal tizenhat-tizenhét éves leányok tapasztalatlanságával visszaélt és szorult anyagi helyzetüket kihasználva kényszerítette őket erre az életmódra. Az egyik leány, a tanuvalomlás szerint, elkeseredettségében öngyilkosságot is akart elkövetni.

Az ítélet ellen mind az ügyész, mind a vádlott asszony fellebbezést jelentett be. Horváthné egyébként, aki eddig is fogva volt, továbbra is letartóztatásban maradt.

— Sok gyomorhajos ember nagy megkönnyebbülést ér el, ha félórával étkezés előtt egy-két evőkanálnyi természetes Ferenc József keserűvizet ves zbe. Kérdezze meg orvosát!

A készletbejelentési kötelezettség aláírása

A magyar királyi iparügyi miniszter 45.200—1939. számú rendeletével elrendelte azt, hogy 1939. évi augusztus hó 31-től kezdve mindazon cikkeknek készletét a hónap végén meglévő állapot szerint a Külkereskedelmi Hivatalhoz havonta kell bejelenteni, amelyeket eddig negyedévenként kellett bejelenteni.

Felhívja tehát a kamara mindazon iparosokat és kereskedőket, akiknek eddig negyedévenként bejelentendő készletmennyiségük volt augusztus hó 31-én, hogy a készletbejelentést szeptember hó 7-ig juttassák el a Külkereskedelmi Hivatalhoz.

Kereskedelmi és Iparkamara.

Katonai bünvádi eljárás indul két képviselő tartalékos tiszt ellen kik résztvettek a budapesti és szegedi nyilas tüntetésen

Budapest, aug. 31. A vasárnap Budapesten, illetve Szegeden lezajló nyilas tüntetéseken két, a magyar királyi honvédség tisztje vett. Ezzel kapcsolatban illetékes helyről az alábbi tájékoztatást nyertük:

A tüntetésben valóban résztvett katonai egyenruhában a honvédség két, egyébként nem tényleges állományú tisztje, mindkettő országgyűlési képviselő, akiket a jelenlegi különleges viszonyok tartalmára hívtak be tényleges kato-

nai szolgálatra. Miután a m. kir. honvédség minden tényleges szolgálatot teljesítő tagjának az érvényben levő szabályok a politikai megmozdulásokban, tüntetéseken stb. való részvételét a legszigorúbban tiltják s így az említett két honvédtiszt a katonai szabályok ellen a büntető törvényekbe ütköző módon súlyosan vétett, ellenük az illetékes katonai parancsnok rendelkezése a katonai bünvádi eljárás megindult.

A német álláspont megingathatatlan

Berlin, augusztus 31. (Német Távirati Iroda.) A Hamburger Fremdenblatt a német-angol tárgyalásokkal foglalkozva annak a véleményének ad kifejezést, hogy a végső célkitűzés tekintetében bizonyos összhang van Németország és Anglia között. Mind a két kormány kívánatosnak mondotta a hosszú és tartós jellegű német-angol megértés létrejöttét.

E világpolitikai cél elérésére irányuló eddigi fáradozások azonban mindaddig azon hiúsultak meg, hogy a kérdések tárgyalása során nem vették kellőleg figyelembe Anglia tengerentúli és Németország kontinentális helyzetét. A német-angol eszmecsere lefolyása kétségkívül megmutatta, hogy Hitler kancellár az egész válság alapkérdését felvetette. Ez a kérdés az európai béke újjárendezésének kérdése, amely mindaddig a jövő zenéje marad, amíg a nagynémet birodalom keleti határára a mai állapotok uralkodnak.

Az a szakadék, amely a két tárgyalófelet elválasztja egymástól, a német-lengyel feszültség. Összhang van Chamberlain keddi ki-

jelentései és a német birodalom politikája között a tekintetben is, hogy mindkét kormány meggyőződése szerint az európai újjáépítés végső céljait a mostani válság megoldása nélkül nem lehet elérni.

A német álláspont — így végződik a cikk — megingathatatlan. A birodalom készen áll minden lehetőségére. Katonai, politikai és gazdasági téren megtörtént minden intézkedés bármilyen meglepetés esetére.

A Frankfurter Zeitung emlékeztet arra, hogy Németország részéről kezdettől fogva megadtak minden lehetőséget arra, hogy a német-angol kapcsolatokat olyan alapra helyezték, amelyről az építő újjárendezés kiindulhat. Másképpen áll azonban a helyzet a vizslatamenti határ kérdésével.

A párisi gyermekek elszállítása

Páris, augusztus 31. (Havas.) Tegnap több mint 16.000 gyermeket küldtek el a fővárosból és ma is folytatják a kiűritést.

A reggeli hivatalos lapban rendelet jelent meg a vasutak katonai igénybevételéről. Mint közlik, ez a rendelet már több nap óta érvényben van és egyelőre nem jelenti a kereskedelmi forgalom felfüggesztését. Mindössze annyit jelent, hogy a nemzetvédelmi szállításoknak előnyük van és hogy a vasutak fel vannak mentve polgári szállítási kötelezettségük alól.

Használt tankönyvek féláron
Füzetek és írószerek olcsó árban kaphatók
Bóhm István
Debrecen, Kossuth u. 2. sz. (Városháza)

Várkonyi
női ballon
Debrecenben csak
Grósznál
Piac u. 51.

„Zoltai Lajos tudományos dolgozataival, könyveivel, írásai tömegével körül lehetne rakni a Nagytemplomot”

Megindító gyászbeszéd Zoltai Lajos temetésén.

Csütörtökön délelőtt 11 órakor megkondult a Nagytemplomban az öre, „Rákóczi harang”, hogy búcsúztassa Debrecen nagy halottját, Zoltai Lajost. Félóráig zúgott a harang, hogy tudassa mindenkivel, milyen nagy veszteség érte Debrecen kulturális életét Zoltai Lajos halálával.

A temetés délután 5 órakor volt a Köztetelő díszravatalozójából. A város — mint már megírtuk — a saját halottjának tekintette Zoltai Lajost és ő rendezte nagy gyászpompával a temetést. A ravatal mellett és a feljárti lépcsőknél díszruhás hajdúk álltak. A rokonok és jóbarátok seregén kívül megjelent a temetésen Lössonezy István főispán, dr. Kölesy Sándor polgármesterrel az élén a város vezető tisztviselői. A gyászolók soraiban láttuk az egyetemi tanárokat, Szesztina Nagy-bákay Jenőt, a rendőrség részéről dr. Szabó Gyula rendőrtanácsost, a posta részéről Mónus Ferenc igazgatót. Megjelent a mesterucai egyházzsír gondnoka Szeremley Béla, Kardos Albert ny. igazgató és sokan mások. A temetés idejében a mesterucai templom harangjai zúgtak, búcsúztatták Zoltai Lajost, aki egyháznak is hűséges fia volt, tanácsosa a mesterucai egyházzsírnek.

A ravatalnál Baja Mihály lelkész tartott mélyen a szívekbe szántó gyászbeszédet. A Városi Dalárda éneke után dr. Sőregi János a Déri-múzeum igazgatója búcsúztatta Zoltai Lajost a következőkkel:

DR SŐREGI JÁNOS BUCSUBESZÉDE

— Drága halottunk! Kedves Lajos Bátyánk! Mélyen megrendülve állok ravatalod előtt, hogy forrón szeretett városod tisztviselőikara a Déri-múzeum árván maradt tanítványaid és munkatársaid, a Közgyművelők Országos főfelügyelője, a Debreceni Múzeumbarátok Köre és a Magyar Numizmatikai Társaság debreceni csoportja nevében elbúcsúzzak Tőled.

— Lelkem megrendülését, szívem mélyeségei fájdalmát nemcsak az fokozza, hogy én második atyámat vesztettem el Benned, hanem az a körülmény is, hogy én, aki 17 esztendőn át jóformán mindég Veled voltam, akit atyai szereteted és hatalmas tudásodat mindég élvezhettem; aki még súlyos betegséged ideje alatt is mindég csak munkában, tervezgetések és tanulmányok között találtalak; most először az életben pihenni is látlak... Hiszen ravatalán minden halandó megkezdheti hosszú nyugalmát, de valahogy a Te koporsód előtt mégis különösen hat mozdulatlanosságod.

— Hűséges özvegyed és rokonaid az áldott jószívű, végtelenül gyöngéd és figyelmes, a jólelkű férjet és embert siratják Benned, mi pedig fáradszón, tudományos eredményekben gazdag útlőrő tudósát a magyar kultúrának, szorosabb értelemben városunknak, melynek kultúrájára a szó teljes értelmében egész életedet áldoztad. — Mert hogy Debrecen város történelme az öskortól kezdve napjainkig, sokféle vonatkozásban prehistoriai, historiat, közgazdasági, szociológiai, részben egyháztörténelmi, főleg pedig helyrajztörténelmi, művészettörténelmi és iparművészeti, továbbá etnográfiai szempontból az összes vidéki városok között a legalaposabban fel van dolgozva az elsősorban a Te érdemed: Ezért a fényért még annak is tisztelni kell a Te emlékedet, aki a tudomány eredményeiből közvetlenül nem szokott részélni.

— A Te páratlan tudásod, munkabírási és a mai generáció által értetlen, sokszor csak kigúnyolt óriási szorgalmú lelkesedésed hordta össze jó formán fillérekből azt a szilárd alapot, melyen ma az országoshírű, európai viszonylatban is az első közé sorozható Déri-múzeum díszleg.

— Amit most mondtam, nincs benne semmi túlzás! Ha bárki belép a Déri-múzeumba és annak akár drága, nagyértékű kincsait, aranyait és gyémántjait, akár márványcsarnokait és pazar fényben úszó dísztermét szemlélgeti, hunyja be egy pillanatra a szemét és idézzon lelki szeméi elé egy szerény öltözöt, igénytelen kis alakot, aki faluról tanyára, tanyáról lakatlan pusztákra gyalogosan lohol, pár koronával a zsebében, étlen-szomjan, porban-sárban, nyári hőségben, vagy csipős őszi szélben, aki minden számvetései pontosságát felülmúló, de a napi 2 koronát soha meg nem haladó személyi kiadásai nélkül else képzelhető. És ő az, Zoltai Lajos!

hátizsákja alatt, melyet a pusztuló népi kultúra, vagy az öskorok tárgyi emlékeivel tömött meg, szinte kétrét hajlik, idézve maga elé ezt az alakot, mert a mai nagy múzeum fénye e szerény, igénytelen külsejű, szapora járású kis ember alakja nélkül else képzelhető. És ő az, Zoltai Lajos!

— A Múzeumbarátok Köre is, mely tagjainak áldozatkészségére tart igényt bár soha egy fillért el nem fogadott Tőled, mégis Téged tartott legbülsőbb mecénásának, mert pénzre át nem számítható szellemi és lelki kincseid nyújtottad számára.

— Aki csak hallomásból ismert, az is tudta Rólád, hogy Te voltál 42 éven át ennek a városnak legszerényebb, leghalkabb szavú tisztviselője, aki jó formán egy napodat sem engedted át a szórakozásnak, a könnyű, vidám társadalmi életnek; aki magas korod dacára, küzdelmes gyermeki éveid sem véve ki, jóformán nem is éltél, hanem csak dolgoztál, robotoltál, elvonulva a világtól, tisztán a tudománynak szentelőd minden idődet. Emellett a város elöljáróságának bizalmából soha felül nem multható hűséggel és bezzéltességgel 24 évig őrizted városunk kulturális kincsait, pénzben kifejezve is hatalmas értékeket, de még csak ösztönzést sem kaptál arra, hogy egyéni helyzettedet a szegénység karjái közül kifelé irányítsd, sőt egyre azt hangoztattad, hogy annak, akire kincsek vannak bízva, illendőség szerint szegénynek kell maradnia. Áldott Tanítómesterünk, de kevesen vannak Hozzád

hasonlatosak.

— Valamennyien kivétel nélkül, mely tiszteletünk s nagyrabecsülésünk nyilvánításával állunk meg koporsód előtt és meghajlítjuk fejünket előtte, mert a Te érdemeid messze kimagaslának mindnyájunk fölé, mert mindnyáján tudjuk, hogyha összegyűjtjük kisebb-nagyobb tudományos dolgozataid, könyveid és írásaid tömegét, sűrűn körül lehetne velük a Nagytemplomot rakni!

— Változhat a világ! Emberek, társadalmi alakulatok, épületek, a technika csodái máról-holnapra eltűnhetnek, a földi terekről, de a Te forrásmű értékű dolgozataid nélkül soha senki nem ériheti majd ennek a városnak történelmi múltját. E megállapításnál gyönyörűbb jutalma lehet-e egy emberi életnek!

— Városod kultúravezetői megadták Neked a legteljesebb tiszteletet s elismerést, melyet tudós embernek csak adhatnak. A legfőbb helyről is részesültél kiüntetésben és a mérlegre állítva már régen jogosult voltál magasabbrendű tudományos megtiszteltetésre is. De a Te közismert szerénység, tartózkodásod nem engedte meg hogy egy lépést is tegyél a saját érdekében. De ez semmit sem von le a Te értékeidből. Mi debreceniek annál inkább magunkénak tartunk, imé városod holttestedet is a magáévá tette, hogy legalább utolsó napodon egy szádrészét adja vissza annak, amit Te egy hosszú életen át neki juttattál!

— A leghűségesebb, legbeesületebb és legértékesebb szolgálója voltál a városnak. Legyen csendes a Te pihenésed, áldott az emléked és a mély tisztelet és megbecsülés virágai soha ne tűnjenek el sírodról! Drága halottunk, jó Zoltai bátyánk, Isten veled!

A TISZA ISTVÁN TÁRSASÁG NEVÉBEN!

Dr. Darkó Jenő egyetemi tanár az egyetem s a Tisza István Tudományos Társaság nevében búcsúzott Zoltai Lajostól. Hangoztatta, hogy igen sokan büszkélkednek Debrecen nagy múltjával, a múlt dicső emlékeivel és ezeket az emlékeket Zoltai Lajos szedgette, gyűjtötte össze és ő volt az, aki az egész életét szentelte Debrecen nagy múltjának felkutatására. Életének egy nagy célja volt: Debrecen összefoglaló történetét megírni. Ehhez összegyűjtött rengeteg anyagot, de a nagy művet már nem tudta megírni és kiadni, elragadta a halál. Ha lesz valaki — reméljük, hogy lesz — aki az ő munkáját folytatja annak már könnyű dolga lesz, mert az utat Zoltai Lajos már járhatóvá tette részére.

A CSOKONAI KÖR BUCSUJA.

Papp Károly dr. egyetemi tanár, a Csokonai Kör nevében búcsúztatta el igen szép beszédben Zoltai Lajost. Rámutatott arra, hogy Zoltai Lajos egész életében nagy buzgósággal dolgozott és szinte emberfeletti munkát vállalt széles munkakörében. Lankadatlan szorgalommal és szinte nem-e világba való szerénységgel és önzetlenséggel dolgozott, hogy városának dicsőségét növelje, a régmúlt feltárásával.

A beszédet elhangzása után kivitték a négylovas gyászhintóhoz a koporsót s elindult a gyászmélet a város által adott díszsírhelyhez, ahol örök nyugalomra helyezték Zoltai Lajost.

HÓMAN KULTUSZMINISZTER RÉSZVÉTE.

Hóman Bálint kultuszminister megbízta Lössonezy István főispánt, hogy képviselje őt a temetésen. Dr. Sőregi János múzeumigazgatóhoz is táviratol küldött Hóman Bálint kultuszminister és felkérte, hogy Zoltai Lajos halálával kapcsolatban keresse fel az elhunyt családját és fejezze ki mély részvételt az ő nevében is a gyászborult özvegy és családja előtt.

A ravatalra küldött koszorúk fel-

írásai: Drága jó Lajosomnak: szerető Máriád. — Öszinte részvétellel: Debrecen sz. kir. város közönsége. — A fáradszón tudósok: Közgyművelők Országos főfelügyelője. — A debreceni kereskedelem és ipar történetírójának, hálás kegyelettel: A kerületi kereskedelmi és iparkamara, Debrecen. — Hűséges és fáradszón tagjának: A debreceni Csokonai-Kör. Egyetemünk díszdoktorának: Tisza István egyetem rektora és tanácsa. — Kedves Lajos bátyánknak, felejtethetlen tanítómesterünknek: A Déri-múzeum tisztviselői. — Öszinte és mély részvétellel: öz. Kiss Sándorné és Ducika. — Mély részvétellel: Neubauer család. — A nagyon jó szomszédnak: Kovács Gusztáv és családja. — Kegyeletes megemlékezésűl: Kiss Aladár és gyermekei. — Kedves jó sógorunknak: Juliska és Erzsike. — Öszinte részvétellel: Végh Ernő és neje. — Szeretettel: Nagybakay Antal és felesége. Drága jó keresztapának, szeretettel: Pirooska. — Lajos bácsinak szeretettel: Ica és Bandi. — Szeretettel Lajos bácsinak: Rózi, Pista és a gyerekek. — Hálás kegyelettel: Juliska, Ilus, Margit. — Utolsó üdvözléssel: Sóváry család. — Felejtethetlen barátomnak: Kardos Albert. — Szeretettel a jó Lajos bácsinak: Kass János és neje. — Nagyrabecsült kedves öreg barátjainknak: Szesztina Nagybakay Jenő és felesége. — Ezenkívül sok csokor és virág, felirat nélkül. — A temetést a Gebauer-temetkezési vállalat rendezte, kegyeletes gyászpompával.

Egy tizenegy éves gyermek tragédiája

Ráesett a villanydróra az áram agyonajította.

Borzalmas szerencsétlenség történt Nagyecsedén. Egy 11 éves gyermeket halálra sújtott a villanyáram.

Labancz István 11 éves gyermek tegnap délután 15 és 16 óra között a nagyecsedői közúti gazdák malmanak udvarán játszadozott. Egy őrizetlen pillanatban felmászott a háztetőre és ott ugrandozott. Szerencsétlenségére megcsúszott és a tetőszin felett elhúzódo villanyhúzatra esett. A villanyáram Labancz Istvánt azonnal halálra sújtotta.

A szerencsétlenség áldozatához orvost hívtak, aki megállapította, hogy a halált a villanyáram ütése okozta. A csendőrség is bevezette a szokásos nyomozást, de megállapítást nyert, hogy gondatlanság nem történt, a szerencsétlenséget egyedül az áldozat vigyázatlansága okozta.

21307/1939. VI. sz. HIRDETMEY.

A burgonyatermelők és kereskedők figyelmébe. A m. kir. földművelésügyi miniszter úrnak a burgonyarák és kolordobogár, valamint a burgonyatermesztést veszélyeztető egyéb betegségek behurcolásának és elterjedésének megakadályozása tárgyában kiadott 91.987/1939. VIII. B. 2. számú körrendelete alapján közlöm az érdekeltekkel, hogy a burgonyarák: Német Birodalomban (Cseh és Morva Protektorátus), Lengyelországban, Hollandiában, Svájcban, Dániában, Szlovákiában, Franciaországban, Angliában, Finnországban, Norvégiában, Svédországban és Danzig szabadállamban; Kolordobogár: Északamerikai Egyesült Államokban, Franciaországban, Belgiumban, Német Birodalomban (Cseh és Morva Protektorátus), Hollandiában, Svájcban és Luxemburgban; burgonyamoly: Dél-Európában, Algírban, Kaplandban, Kaliforniában, Ausztráliában, Azóri szigeteken, Tasmaniában és Új-Zélandban; burgonyaföldbolha: Északamerikában van elterjedve. Polgármester.

Mindenben első a „Debreczen”

GYÖGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLTATÁSA, augusztus 19-től, 26-ig: „Aranyangyal”, Piac ucca 50, telefon: 24-53. — „Reménység”, Csapó ucca 22, telefon: 34-21 — „Bocskay”, Cegléd ucca 22., telefon: 29-14. „Hungária”, Vargakert, Szoboszlói út 4. f., telefon: 28-25.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04. RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Emlékezzünk

1914 szeptember 1.

Válságos pillanatban nagy eréllyel és körültekintéssel érvényesítette parancsnoki befolyását Tattay István nyugalmazott ezredes, aki mint egy menetezred parancsnoka érkezett e napon a Lemberg környéki Kulikuv községbe. Az e napi ütközet után este az oroszbarát lakosság lövöldözése következtében a községben riadalom keletkezett, amelynek következményeként a csapatok egymásra kezdtek tüzelni. A vakrémület a falun kívül menetelő csapatokra és vonatokra is áttért. Tattay ezredes katonas eréllyel nemcsak azt akadályozta meg, hogy a riadalom ezredére is áttérjen, hanem kürtjel adásával megszüntette az egymásra tüzelő többi csapat tüzét is. És ezzel a válságnak végét vetett.

Tattay ezredes, aki közben meg is sebesült, a 3. osztályú katonai érdemkeresztel tüntették ki.

— **Dr. Kölcsey Sándor polgármester Budapestre utazott** csütörtökön este. Pénteken a polgármester a kultuszminisztériumban tárgyal a közgyűlést megelőzően a Csokonai-színházal kapcsolatos dolgokról és a lapunkban már ismertett bejelentéseket teszi meg Hóman kultuszminiszternél.

— **Nyolcan pályáznak a debreceni ref. kántori állásra.** Tegnap délben jött le a református egyháznál megüresedett kántori állásra a pályázati határidő. Összesen nyolcan nyújtották be pályázatukat, névszerint a következők: Vitéz Mártha Béla Kisújszállásról, Tóth Gusztáv Tiszalókról, Bakács János Szeghalomról, Csiky László Mátészalkáról, Zsádon Antal Kisvárdáról, Bíró Ferenc, Tóth Gyula Debrecenből, Nyakas László Konyárról.

— **A Katolikus Főiskolai Diákszövetség békesüggőnyt küldött a Pax Romana világszövetséghez,** melyben kéri a szövetséget, forduljon kiáltvánnyal a világ nemzeteihez, tegyék félre a fegyvert és tárgyaljanak az erkölcs törvényei szerint.

— **A Vendéglős Szakirányú Tanonciskola Felügyelőbizottsága pályázatot hirdet egy közismereti óraadó, egy szakácsművészeti és egy felszolgálás-borászati szakelőadói állásra.** Fizetés tantárgyanként havi 9, illetve 6 pengő. Pályázati határidő szeptember 7. déli 12 óra. Pályázatok az iskola igazgatóságához nyújtandók be. (Ferenc József út 36.)

— **Gyűlést ilalom Bulgáriában.** A bolgár minisztertanács elhatározta, hogy az országban újabb rendelkezésig megtiltja a politikai gyűléseket.

— **Antikvár és új tankönyvek beszerezhetők** Aczél antikváriumban, Széchenyi ucca 2. Ugyanott új füzetek mindenféle formában.

— **Bicsérdy Béla, a nyerskoszt világhírű apostola,** aki jelenleg Pestszenterzsébeten lakik, kijelentette egyik újságírónak, hogy még 600 évig akar dolgozni rendszerén. Most 68 éves, szervezete egyre fejlődik, ő maga mindjobban erősödik, izomzata és ereje most háromszorosa a húsz év előttiének. Könyveit, melyben rendszerét feldolgozza, pontosan 600 év alatt tudja befejezni, de ez nem idő, mikor tízezer éves faóriások vannak. Bicsérdy napi 22 órát dolgozik és két órai alvás teljeseleg elegendő szervezeteinek. Festményei és könyvei eladásából él. A napokban vásárolta meg egyik festményét 600 éves részletre dr. Benesóczky István karcagi ügyvéd, aki tanítványa és követője Bicsérdynek a nyerskosztévésben. Ez a Benesóczky István dr. ügyvéd az, aki 1931 május 30-án Debrecenben a DEAC pályán fogadásból 12.600 métert futott. Hajdúszoboszlón pedig pihenő nélkül uszott öt óra hosszat egyfolytában 52 éves korában.

— **A Kollégium liceumába és tanítóképzőjébe a beiratások** szeptember 2., 4. és 5-én délelőtt lesznek. Javítóvizsga elsején délután 3 órakor.

— **A könyvkereskedések szeptemberi zárórása.** A kereskedelmi és iparkamara közli a nagyközönséggel és az érdekeltséggel, hogy szeptember hó elsejétől kezdve a könyv- és írószerkereskedések zárórása egész szeptember hónapban este 7 órakor lesz.

— **Iskolai értesítés.** Az evangélikus iskolában a pótbeiratások szeptember 1-én és 2-án, pénteken és szombaton d. e. 8-tól 1 óráig lesznek az I. osztály termében. A tanévmegnyitó istentisztelet szeptember 4-én, hétfőn délelőtt 9 órakor lesz a templomban. Prédikál és imádkozik Pass László tb. esperes, lelkész. Az osztálybeosztás a következő: I. osztály Povázsay László, II. osztály Péter Margit, III. osztály Szendrőy Lajos, IV. osztály Reidl Sebestyén. Az iskolaszék az új iskolai évben német társalgási tanfolyamot is rendez a tanulók részére nyelvyakorlás végett. Jelentkezni lehet Reidl Sebestyén igazgatónál.

— **Leveles Irén okleveles nyelvtanárnő,** londoni tanulmányjáról hazatérve, angol, francia német nyelvtanítását megkezdte, Bikabérez I. 3.

— **Szept. 1., 2., 3., 4., 5., 6. és 7-én** a Sárkút-tanyánál levő harcserű lőtéren, a pallagpusztai vasúti állomás közelében éles lövészet lesz. A lőteret e napokon a lövőalulakulat 7 órától 18 óráig le fogja zárni. A lezárási idő alatt a Debrecen és Hajdúszoboszlón közötti országúton a forgalmat a lövészet vezetője gyorsan mozgó járművek (gépkocsik, kerékpár, stb.) részére esetenként meg fogja nyitni. Debrecen, 1939 augusztus 18. A rendőrkapitányság vezetője: Lám sk. főkapitányhelyettes.

— **Beiratások a városi zeneiskolában.** Debrecen sz. kir. város zeneiskolájában a beiratkozások szeptember hó 1-től kezdődnek naponta d. e. 9—1-ig és d. u. 3—6-ig. Beiratkozni lehet zongora, hegedű, gordonka, ének, zeneszerzés, gordon, fúvós hangszerekre, továbbá zeneelmélet, zenetörténet, esztétika, kamarazene, zenekar, furulya, zenei előkészítő (ovoda) tanfolyamokra és zenei szemináriumra. Felvételi vizsgák szeptember 12 és 13-án d. u. 3—6-ig. Tanítás szeptember hó 14-én kezdődik. Bővebb felvilágosítás a hirdetőmunkások és a Zeneiskola titkári hivatalában nyerhető Vár u. 1. (Telefon: 23-96.)

— **Súlyos betegsége miatti elkeseredésében** szülei lakásán Nádudvaron felakasztotta magát Futó Eszter 17 éves leány. Szülei már halva találták. A debreceni kir. ügyészség a csendőrség jelentése alapján a temetési engedélyt megadta, mert büncselekmény nincs.

— **Felboncolták Szabó József** 53 éves zsakai mezőőr holttestét, aki néhány nappal ezelőtt megmérgezte magát. A vizsgálat során megállapították, hogy az idegbeteg ember a részére gyógyszerként kiadott luminalból egyszerre vett be hat gramot és ez okozta halálát.

— **Fagyasztott vért gyűjtenek Londonban.** Londonból jelentik: Az angol fővárosban 120 egészen újrendszerű ásvány dolgozik éjjelnappal a homokzsákok megtöltésén. Megkezdtek a fagyasztott vér gyűjtését is és sok önkéntes jelentkezett, aki felajánlotta vérért fagyasztás céljára.

— **Beleült a forróvízbe és meghalt egy két éves gyermek.** Csütörtökön délben a debreceni gyermekklinika jelentette a rendőrségre, hogy Daán Erzsébet két éves geszterédi kisleány égési sebek következtében meghalt. A gyermek 5 nappal ezelőtt Geszteréd községben a Lichtmann-féle tanyán beleült a forróvízbe és olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy beszállították a debreceni klinikára. Itt ápolás alá vették, de már nem lehetett rajta segíteni és csütörtökre virradó éjszaka kiszendvedt.

— **Iskolakönyvek új- és használt,** mindenféle tanszerek kaphatók, Antalfy József könyvkereskedésében.

— **A MANSZ gyermeknyaralattal akló záróünnepélye ma délelőtt 11 órakor lesz a Diakonissza Intézet előtti térségen, a Nagyerdőn.** A gyermekek, akik a MANSZ debreceni csoportjának nemesszív akciója folytán vidám, s gondtalan nyaralást élvezhettek, szép szavakkal, énekesmóddal vesznek búcsút a boldog nyaralástól.

— **Az Izraelita polgári leányiskolában** a beiratások még ma eszközölhetők a délelőtti órákban a nagytemplom udvarán levő OMIKE menza helyiségében. A tanév ünnepélyes megnyitása vasárnap kilenc órakor a nagytemplomban lesz.

— **Felhívás.** A Baltazár Dezső uccai központi elemi fiúiskolában a pótbeiratások szeptember 1. és 2-án, azaz pénteken és szombaton, délelőtt 8—12-ig lesz, melyre a szülők figyelmét ezúton is felhívja az igazgató.

— **Hétszáz londoni vak jelentkezett vezetőnek az elsötétítés idejére.** A vakok erősen kifejlesztett tájékozódóképességük folytán teljes bizalommal tudnak ellátni ezt a szolgálatot.

— **Bálint (Weissmann) Magda** okl. nyelvmester, a francia, német, angol nyelvek tanítását megkezdte. Órák megbeszélése: Werbőczy ucca 4. sz. II. 7. (Iparkamara épület).

— **A beiratások sorrendje a Kereskedő Társulat iskolájában.** A fiú felsőkereskedelmi iskolában (Ferenc József út 8) és a női kereskedelmi iskolában (Kálvin-tér 2.) szeptember hó 1-én és 2-án 9—12 óráig. — A kereskedő tanonciskola női tagozatában folyó hó 31-én a fiútagozatában pedig szeptember hó 1 és 2 napjain, délután 3—5 óráig, a női felsőkereskedelmi iskola igazgatói irodájában. Megfelelő számú jelentkezés esetén a II. A) fiú osztály délelőtt jár majd iskolába. — A kereskedelmi szaktanfolyamra naponta délelőtt 11—12 óráig a női felsőkereskedelmi iskolában.

— **400 diákja van a pozsonyi magyar gimnáziumnak.** Az intézetnek összesen húsz tanára van, igazgatója Ivaskó Lajos, aki éveken át volt a Kassai gimnázium igazgatója.

— **Irodai szaktanfolyam.** Naményi Gyorsiró-, Gépíró Iskolában szeptember 4-én kezdődő „Irodai Tanfolyam”-ra folynak beiratkozások. Érettségizetőknek külön tanfolyam. Vidékről bejáróknak 85 százalékos vasúti kedvezmény, (Rákóczi 17.)

— **Debrecen sz. kir. város fiú- és nőiparostanonciskolájában a pótbeiratások** szeptember 1-én és 2-án lesznek, délelőtt 8—12 óráig, délután 2—5 óráig. Debrecen sz. kir. város nőiparostanonciskolájában a pótbeiratások szeptember 1. és 2. napjain, délelőtt 8—12 óráig lesznek.

— **A cseh elnyomatás alól felszabadult magyaroroszok** tizenöt ezer főnyi csoportja zarándokolt Máriapócsra, ahol hálát adtak amiért felszabadultak a cseh uralom alól.

— **Kriptába, homokzsákok közé rejtették a canterburyi dóm több százados színes ablakait,** a háború lehetőségével számolva. Az ablakok jórésze a XIII. századból származik és felbecsülhetetlen értékű képpel.

— **Beleszűrt társába egy Csapó uccai cipészműhelyben egy fiatal korú tanuló.** A két fiú kötődött egymással s eközben az egyik késél beleszűrt társa combjába. A sérültet a mentők reszesítették elsősegélyben, majd sebkezelésre a klinikára küldték.

40.574/1939. C. sz. **HIRDETMÉNY.** A városi elsőfokú közigazgatási hatóság értesíti a város érdekelteit a városi központi lóvásárló bizottság folyó évi szeptember hó 12-én 16 órai kezdettel a Hortobágyon lóvásárt tart. Akinek katonai szolgálata tekintetbe jöhet eladó lóva van, az azt az említett időben és helyen a bizottságnak mutassa be. A bizottság vásárolni óhajt 4—5 éves, hátszlónak, tűzérési hámszlónak vagy géppuskás máhászlónak alkalmas megleverű lovat és hátszlóvakért 600—700 pengőt, tűzérési hámszlóvakért átlagosan 700—800 pengőt, a géppuskás máhászlóvakért 400—500 pengőt fizet. Ismert jó származású ló értéket emeli, az eladók tehát saját érdekükben cselekszenek, ha lovak marhalevelén kívül a ló származási lapját (fedeztetési jegyét, szabályszerűen kitöltött csikózási igazolványát stb.) a vásárra magukkal viszik. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

39731/1939. VI. **HIRDETMÉNY.** Közölöm az érdekeltekkel, hogy a hortobágyi őszi országos állatvásárt folyó évi szeptember hó 5-én — kedden a hortobágyi vasúti állomás közelében a hortobágyi csárda előtti vásártéren tartják meg. Minthogy Debrecen sz. kir. városnak a II. állategészségügyi kerületé, amelybe a hortobágyi vásártér tartozik — száj- és körömfájás állati betegséggel ezidőszent is fertőzött, — erre a vásárra a 100.000/1932. F. M. sz. rendelet 373. §-ának 1. bek. (1) pontja értelmében hasított körmű állatok nem hajthatók fel. A hortobágyi vásár napján a város belső területén lévő állatvásártéren tartani szokott heti állatvásár elmarad. A hortobágyi állatvásárral kapcsolatban kárak ipari vásár is lesz. Polgármester.

HIRDETMÉNY. Értesítem az érdekelteket, hogy a gazdasági ügyosztályi használatában állott 6 személyes Super-Magosix gépkocsi eladó. A gépkocsi a város Dégenfeld tér 5. sz. alatti garage helyiségében a nappali órákban bármikor megtekinthető. A gépkocsi a megtekintés körüli állapotban, számszámkészléttel, minden további felelősségvállalása nélkül készpénzfizetés ellenében adatik át a vevő birtokába. Ajánlatok a Városháza gazdasági ügyosztály felelőse 15. sz. alatti iktatójába adandók be. Gazdasági tanácsnok.

GYAKSZ PROVAT

váradi László Várady Sándor dr. ny. ítélőtáblai tanácselnök 73 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután fél négy órakor lesz a Köztemető disztravatózó terméből, a református egyház szertartása szerint. Lakás: Bethlen uca 67. — Dankó temetkezési intézet.

Karasz József gazdálkodó 28 éves korában elhunyt. Temetése Nyíregyházára való szállítás után szombaton délután lesz az oltani temetőben. — Dankó temetkezési intézet.

x Dr László Erzsébet közép- és f. keresz. iskolákra képzett tanár, német, francia és angol nyelv tanítását megkezdte. Vörösmarty uca 14.

— Simi bácsi a Nagyerdei Vigadóba költözött át a „Leveles csárdába”. — Simon Jenő, a „Leveles csárda” közismert és népszerű bérlője a mai naptól, szeptember elsejétől átköltözött a nagyerdei Vigadóba és a Simi bácsi néven közismert Simon Jenő ott áll a közönség rendelkezésére.

x Jobbágy Ilonka balettkisakolójában a tanítás szeptember hó 1-én megkezdődik. Péterfia 30. szám.

— Zsidó istentiszteletek. A debreceni statusquo-ante izraelita anyahitközség templomaiban az istentiszteletek rendje szeptember 1—8-ig: pénteken este mindkét templomban negyed 7., szombaton reggel 7, délelőtt a Deák Ferenc utcában fél 11, délután mindkét templomban 5, este 7.10 órakor. — Köznap reggel mindkét templomban negyed 7, este 6.40 órakor. Rabbiság.

— Istentiszteletek ideje az orth. izr. templomban. Pénteken délután 6.10 órakor, szombaton reggel 7.30 órakor. Szombat kezdete délután 6 órakor, vége 7.10 órakor.

— Kultúrest. Nagy érdeklődés előzi meg az OMIKE szombat esti kultúrestjét, amelynek érdekessége nemcsak Ascher Oszkár előadóművészete lesz, hanem Sós Endre publicistának előadása is. Az esten szerepel még a Debrecenből elszármazott Gellért (Grosszmann) Kató. Bevezetőt dr Kardos László tart. A nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos a jegyeket a Gardos könyvkereskedésben (püspöki palota) mielőbb beszerezni.

— A sajtókamara megalakulása folytán a m. kir. miniszterelnök dr Kolosváry Borena Mihály miniszteri tanácsost, a sajtókamara felállításával összefüggő intézkedések megtételére, valamint a sajtókamara megalakulásának előkészítésére kiküldött miniszteri biztost ezen megbízatása alól felmentette s neki ebben a hatáskörben kifejtett buzgó és sikeres szolgálataiért köszönetét fejezte ki.

— Az osztálysorsjáték húzásán 100.000 pengőt nyert: 4370. 20.000 pengőt nyert: 44382. 10.000 pengőt nyertek: 62062 72438. 3000 pengőt nyert: 35713. 2000 pengőt nyertek: 29339 44982 45352. 1000 pengőt nyertek: 18981 52772 86089. 800 pengőt nyertek: 33857 43503 53462 64221 65851. 600 pengőt nyertek: 4331 16367 24943 30501 42283 57032 59547 59968 82161. 500 pengőt nyertek: 1473 4747 16787 32269 33549 43009 51198 57598 70432 70501 81464 83523.

— Légyvédelmi ruzs, púder s körömlakk Párizsban. A francia fővárosban új szépfűzőszereket hoztak forgalomba, melyek kitűnően érvényesülnek a homályos kék légyvédelmi világításban is. Kapható légyvédelmi ruzs, púder és körömlakk. Ezek a légyvédelmi szépfűzőszerek a szokottnál élénkebb vöröszínek.

Debreceni színészek fővárosi színpadokon

Évről-évre szinte hagyományosan felkerül a fővárosi színházhoz néhány olyan vidéki színész, akik Debrecenben a közönség kedvencei voltak. Az idén is több ilyen színművészt szerződtettek a fővárosi direktorok. Így Kamarás Gyulát, a Csokonai Színház három éven át volt népszerű drámaíróját, a budapesti Vígyszínház szerzőtette és mindjárt a szezonnyitó ujdonságban főszerepben szerepelteti. D. Kovács Józsefet, aki tavalyelőtt aratott nagy sikert Debrecenben Sereghy Andor, a Fővárosi Operettszínház igazgatója szerződtette és a „Pusztai szerenád” című szezonnyitó ujdonságban Honthy Hanna partnere lesz a kitűnő hangú bonviván. Balogh Klári is Budapestre szerződött és a most folyó megállapodások után még több debreceni színész fővárosi szerződése esedékes.

— A Köntöskerti Ifjúsági Egyesület, folyó hó 3-án, vasárnap délután tartja szezonnyitó ülést a Soli Deo Gloria Kálvin-téri helyiségében, melyre a tagok figyelmét ezúton is felhívja az elnökség.

— „A kitarítás világbajnoka.” Az érsekújvári rendőrség különös karavánt állított elő: két férfi és nő tolt valami autóműködő kocsi, amelyben egy 41 hónapos és egy 7 hetes gyermek feküdt. A kocsin ez a felírás volt: A kitarítás világbajnoka. A karaván vezetője, egy tengerészruhás belga férfi, Theunis József néven igazolta magát s azt állította, hogy 20.000 dolláros fogadás alapján Európá különböző államaiban 25.000 kilométer utat akar megtenni, társai pedig a magástervezett kocsi segítségével tölnek. A két gyermek az övé s mindkettő a vándorúton született. Állítólag szeptember 20-án, Kassán érnek el a 25.000 kilométert és ott már várják az a 20.000 dollárral. A különös karaván vezetőjének utlevele már két éve lejárt, de magyarázata sem volt olyan, hogy a rendőrség hitelt adhatott volna. Ezért az egész társaság fogvatartását rendelték el és megindították a nyomozást, nem követelték el a társaság valamelyik tagja olyasmit, ami magánosok, vagy az ország érdekeit sérti.

— Kiadó városi egyszobás lakás. A város tulajdonát képező Szoboszlói út 2. szám alatti bérházában levő C. II. 12 számú egyszobás lakás azonnalra kiadó. Értekezni lehet a hivatalos órák alatt, városháza I. em. 37. sz. helyiségben. — Polgármester.

MOZI

A Hungária-mozgó bemutatója Három kis angyal

Kedves, fordulatos meséjű, páratlanul mulatságos darab a **Három kis angyal**, minden tekintetben méltó folytatása Deanna Durbin első, nagysikerű filmjének, a **Három kis ördög**-nek. A jelenetek finom, bájos poézissal szövődnek három fiatal lány apró problémáivá az első szerelme köré. A rendezés ötletes, a kabát-jelenetnél kevés mulatságosabbat láttunk filmen. — Deanna Durbin ezúttal is kedvesen játszik és nagyon szépen énekel. Partneri is kitűnők. A **Három kis angyal**-nak az eddigi Deanna Durbin-filmekhez hasonló nagy sikere lesz. A kísérő műsor érdekes.

GYÓGYIT, üdít, frissít a nagyerdei strandfürdő.

Londont is kiűrik

London, aug. 31. Az egészségügyi minisztérium esüitorőkön déli 12 óra 20 perckor rádióhozta a lakosság tudomására, hogy pénteken kezdődik az iskolás gyermekek és más kijelölt néprétegek elszállítása Londonból. Ez kizárólag

óvatossági intézkedés és nem jelent még, hogy a háború elkerülhetetlen, — így szólt a figyelmeztetés. London kiűritése több napot fog igénybe venni, de nemcsak a főváros kiűritésére szól a rendelkezés, hanem minden városra, az úgynevezett kiűritendő zónában.

SPORT

Kötelezték a Bocskait a vasárnapi mérkőzés lejátszására

A Bocskai kérte a miniszteri biztostól a vasárnapi Hungária elleni mérkőzés elhalasztását, mert hat játékos katoná és nem is tud részükre szabadságot szerezni. A miniszteri biztos ennek ellenére kötelezte a Bocskait a kiállásra. Az indok az, hogy egyesületnek öthat játékos tudni kell pótolni.

A Bocskai azonban ennek ellenére sem tud kiállani és újabb beadványban tárja fel igazát.

A DVSC valószínűleg azzal a csapattal áll ki vasárnap Ózd ellen, amely a múlt héten is játszott. De szó lehet Nyizsnyik játékaról Gere helyett, míg Antal helyén esetleg Radics játszik hátvédet.

Sporthíradó

A DEBRECZEN sporthírszolgálatá jelenti:

A vasárnapi NB mérkőzések játékezői a következők: Hungária—Bocskai (ha meglesz): Leiner. Ujpest—Törekvés: Palásti. Gamma FC—Kassai AC: Iváncsics. — Kispest—Elektromos: Rubint. Szegedi—Szurketai: Kiss. Haladás—Nemzeti: Boronkay.

Az NBB-ben Debrecenben: DVSC—Ózdi VTK: Bakó. — Beregszászon BFTC—Fülek: Farkas István. Ungvár UAC—Beszkárt: dr Lengyel József. — Munkács MSE—Nyíregyházi TVE: Dobrovolszky.

Az ifjúsági bajnokság is megkezdődik rövidesen. A debreceni csoportban a debreceni egyesületek, Derecske, Berettyóújfalú, Balmazújváros indulna, a nyíregyházi csoportban a nyíregyházi és nagykálói csapatok, az ungvári csoportban az ungvári és munkácsi csapatok. Ha a bizonytalan helyzet tovább tart, akkor csak az ifjúsági csapatok játszanak majd. A nevezési határidő szeptember 3. a jövőhét végén már sorsolnak is. Az ifjúsági korhatár 1920 és később születettek játszhatnak

MIT KELL TENNI A JÁTÉKEZŐTŐK BOTRÁNY ESETÉN?

A miniszteri biztos már a közelmúltban kibocsátott egy rendelkezést, mely arról szól, hogy mik a játékezők jogai és kötelességei, ha a pályán botránny tör ki. Mivel az egyletek és játékezők a miniszteri biztos említett

rendelkezését nem egyformán értelmezték, a miniszteri biztos részletes utasítást dolgozott ki ebben a tekintetben. Ez a következő:

1. Ha bármely mérkőzés alkalmával a játékezőt a közönség, vagy annak egy része sértegetné, megvádolná, — avagy botránny keltően viselkedné, akkor a játékezőnek joga és kötelessége a játékot haladéktalanul fel függeszteni és felszólítani a rendezőre a rend mielőbbi helyreállítására. A rend helyreállítása után, de legkésőbb öt perc elteltével a mérkőzés folytatandó.

2. Ha az előbb körvonalazott figyelmeztetés után is tovább folyik a sértegetés, a játékezőt a rendőri karhatalom vezetőjétől kérje a nézőtér amú részének kiűritését, ahol a sértegetés történt. Tehát nem kell az egész nézőteret kiűritetnie.

3. Ha ezek után is akadályozná a működésében, akkor kötelessége az egész nézőteret kiűritetnie és a mérkőzést zárt kapuk mögött lejátszani.

A cél az, hogy a bajnoki mérkőzések lehetőleg befejeztesenek. A rendelkezéshez a miniszteri biztos a következő magyarázatot fűzi: „Módosítottam az augusztus 24-én kiadott intézkedésem, amelyben botránny esetén a játék beszüntetését rendelkeztem el. Meggyőződtem ugyanis arról, hogy a játék beszüntetése nem szolgálja a sport érdekeit, mert így esetleg véletlen csapat bűnhődnek és a pályán tisztességesen kiharcolt eredmény semmisül meg”.

SERTÉSVÁSÁR

A csüörtökön tartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 4639 darab sertést. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 1322 darab volt. Az irányzat zsírban változatlan, húsból lanyha. Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kilón felet 114—115 fillér, kivételesen 116 fillér, szedett sertés I. 107—113 fillér, III. 86—96 fillér, angol sonkasertés II. 88—96 fillér, angol sonkasertés II. 88—94 fillér, exportzsír márkázott 150 fillér különként.

HIRDETMÉNY. 32719/1939 II. sz. A város jószágállománya élelmezése céljaira folyó évi szeptember hó 4-ére 1430 mázsa zab 180 mázsa olajpogácsa és 170 mázsa kismalmi búzakarpa beszerzésére versenytárgyalást hirdetem meg. A részletes versenytárgyalási feltételek a gazdasági ügyosztály (város háza, félemelet) 14. számú szobájában megtekinthetők. — Debrecen, 1939 augusztus hó 30-án. Polgármester

KÖZGAZDASÁGI

TERMÉNYTŐZSDE

Határidőpiac:

Rozs októberre: 14.92, zárlat 14.82 14.84. Márciusra: zárlat 15.72—15.74. Tengeri szeptemberre: 19.80, zárlat 19.70—19.75.

Készárúpiac:

Búza tiszavidéki 77 kg 19.60—19.90, 78 kg 19.80—20.10, 79 kg 20.00—20.30 80 kilós 20.10—20.40. — Felsőtiszai 77 kg 19.45—19.60, 78 kg 19.65—19.80 79 kg 19.85—20.00, 80 kg 19.95—20.10 rozs pestvidéki 14.00—14.20, rozs más 14.20—14.35, takarmányárpa elsőrendű 16.70—17.20, középminőségű 16.50—16.70, sörárpa kiváló 21.00—22.00, prima 19.50—20.50, sörárpa 19.00—19.50, zab elsőrendű 20.20—20.50, középminőségű 19.95—20.20 P, tengeri 19.50—19.65, korpa 13.60—13.70, 8-as liszt 15.75—16.50 P.

Mikor Tas gróf volt

Irta: Sándor Géza Regény

(5)
Erezte, hogy most a háta mögött lemérik mindenestül, kissé kajla kalapjától repedezett bőrű cipőjéig. Na, koszos egy gróf lehet ez is, gondolják magukban. Talán nem is igazi gróf.

A szegények szeme nyitva áll, őket legnehezebb becsapni. Teszik, mintha hinnének az uraknak, de közben némán összenéznek. Beszélj, beszélj. Tudjuk mink, mennyit érsz.

Nem, nem. Ezt az egész grófi boldogságot abba kell hagyni. Lapi-tani vele mindenütt. A villamosos szerezésre ki sem nyitatták az emberrel a bérletét. Megfigyelt, a kalauz már odább lép, ha csak a csucsket megpillantja az utas kezében. Csunya teher a grófság, mindenki az emberre bámul, méregetik, vizslatják, kicsoda szörnnyű ostobaság volt fejes' ugrani ebbe a hebehurgya kalandba. Ha egyszer híres ember lesz, s megírják az életrajzát, világvégéig szájközzük majd róla, hogy gimnazista korában közönséges csaló, okmány-bamisító volt.

Hápháp úr meg a vasfejtű.
A végállomástól még bandukolhatott egy darabot, míg meg nem találta a Kovácsi-kertben leendő tanítványa házat. Apró külvárosi vityillók, préházak közt haladt fölfele. A kapaszkodókon csak itt-ott restelkedett egy úribb formájú nyaraló. Az előkelőségek szőlője a szomszédos hegyen volt. Mindennütt sürgötek-forgotak. Puska dur-rant, béke pukkant, lányok visítot-tak, suhanóok hahotáztak. Édes mustillat hőmpölygött a napsu-gárban.

— Itt lakik Marozsán úr? — lé-pett be egy csöndes udvarra. Úgy látszik, itt már leszűretelték.
Csupa csont-bőr fiatal asszony kukkant ki a nyári konyhából.
— Az új instruktor? Az igazgató úr küldi? Tessék, tessék, kerüljön beljebb. Jaj, Teremtőm, már azt hittem, senkit sem kapunk. Az az áldott igazgató úr mégis segített rajtunk. De jó tanuló-e, kedves? Mert az én vasfejtű uramat dögö-nyözni kell. Postás a léhűtő, de mit szaladgálja el a lábát negy-venéves korára? Ha leteszi az érettségét, postatiszt lesz belőle, nem igaz? Hé, bujj elő már, te cigány.

Megfoghatatlan honnan dől t eb-ből a vékony teremtsébből lélekzét-nélkül ennyi szó. Közben átvonul-tak a tiszta szobába, a konyhán át. Jó savanyú krumpli szagával volt tele.

— Üljön le, fiatal úr. Hogy hí-ják? Szikra Tas? Tas, tas, honnét vette ezt a ruca nevet? Régi ma-gyar név? Persze, az urak minden ócska boldogságot előszednek. Már én azt mondom, haladjunk a kor-ral, nem igaz? Na, itt az emberem. Egy kis venyigét aprítottam vele a konyhára. Oláh ez, olyan, mint a cigány.

— Oláh a nagyapád — mordult rá kedélyesen Marozsán s kivillo-gott a borostás fekete képéből a atüdüklő fogsora. De bizony hía-ba tagadta, volt a kiejtésének egy kis mellékíze; kozmás magyarság volt az, ahogy Tas érzékeny nagy-harsányi füllel mondani szokta.

— Na, itt az új instruktorod. Maga ugye nem olyan holdkörös, mint az eddigi volt, szegény Háló

Miska. Még szombaton itt dögö-nyözte ezt a vasfejtűt, Phaedrúst fordítottuk, mert én is vele tanu-lok, hogy több kedve legyen. Ajaj, nálam nélkül sohse lenne ebből nagyságos úr. Ugye, te lajhár? Vasárnap kérdi tőlem a szomszéd-asszony, mondja már, ténsasszony, hogy híják a maguk diákját. Mon-dom aztán. Mert itt az áll az új-ságban, hogy Háló Mihály hetedik gimnazista — így mondja a szom-szédasszony, gimnazista, — a vá-rosi bérház harmadik emeletéről leugrott, szörnyet halt. Nem tudja, lelkem, miért tette? Szegény fiú! — s gyorsan letörölt a szeméből egy könnyet.

Tas tudta. Tas általában mind-ent tudott. Van most valami új költő. Ady. Ady Endre. Folyton azt falta. Van annak valami kö-tyagos verse: En a halál rokona vagyok. Valami efféle marhaság. Szegény Miska addig szavalta, hir-dette, hogy a végén... — Nem folytatta tovább, csak a homloka előtt lengette meg az ujjait Maro-zsáné megértette.

— Jaj, én úgy megrémültem. Az uramnak a jövő hónapban viz-gázni kellene. Kapunk-e új in-struktort? Azért szaladtam fel az igazgatóhoz. Az az áldott ember, imámba foglalom a nevet, az küld-te magát, ugye? Tudom, tudom. Hogy is híják? Te, a fiatal úrnak valami ruca-neve van. Háp, háp.
— Tas, Tas — nevetett a diák oitromképpel. Eppen ideje, hogy új nevet keressen magának. — Fé-lix is vagyok — próbálta ki az újat elvörösödve.

— Menjen már. Az meg fürdő-név, pocsolya-név. Épp a rucának való.
— Ne kotyogj, Juliánna. Latin szó az, boldog, szerencsés.
— Látja, Hápháp úr, mennyit tud az én vasfejtű lajhárom. Olyan nagyságos urat faragok én belő-lem, hogy a tetves kollegáid mind haptákba rántják a patájukat, ha meglátnak. Aztán csakugyan olyan boldog maga, meg olyan szerencsés? Mert akkor biztosan nincs tulságosan rászorulva a mi nyomorult garaskáinkra.
— Amit szegény Háló kapott...
— Hohó, az már hetedik volt.
(Folyt. köv.)

HIRDETMEY. Felhívja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy az idegen beszédési körből, vagyis vidékről, akár tengelyen, akár vasuton, vagy posta útján a város területére behozott fogyasztási adóköteles cikkeket — bor, sör, szeszestálneműek (pálinka, likör, tiszta szesz, egyéb égetett szeszestálneműek és folyadékok), hús, szalonna, hár, stb. — az alább megjelölt módon jelentse be. Mindenki, aki bört két li-tert meghaladó, de 25 literen aluli, szeszestálneműeket egy liter meghaladó, de 25 literen aluli mennyiségben vasuton vagy tengelyen, kézi-vagy személypoggyászként a város te-rületére behoz, tartozik a behozott adó-tárgy nemét, mennyiségét az illető helybell vasúti állomáson, illetve a vámsorompónál a bejelentések átvéte-lére jogosított közegeknél a behozatal-lal egyidejűleg azonnal bejelenteni és a behozott mennyiség után a törvény-sen megállapított fogyasztási adót ugyanancsak a fentemlítt közegeknél, a

közégek által kiállított hivatalos nyug-ta (fogyasztási adó bárca) ellenében azonnal megfizetni. Mindenki, aki a fent felsorolt fogyasztási adóköteles cikkeket vasuton vagy tengelyen, kézi-vagy személypoggyászként 25 literen, illetve 25 kg-on felüli mennyiségben a város területére behoz, a behozatalkor azonnal köteles azt a vasuti állomáson kirendelt fogyasztási adó ellenőrző kö-zeg, illetve a behozatali útvonalakon felállított vámsorompók kezelői elé állítani s ezen felül a behozott adó-tárgy nemét, mennyiségét, úgyszintén az elraktározás helyét és idejét a be-hozataltól számított 24 órán belül a városi adóhivatal fogyasztási adókat kezelő osztályánál (városi adóhivatali udvar, földszint) bejelenteni. A posta-csomagban bármilyen mennyiségben érkezett fogyasztási adó alá eső cikkek

a postai kézbesítéstől számított 24 órá-n belül ugyanitt szintén bejelentendők. Közli a városi adóhivatal a város la-kosságával azt is, hogy a fogyasztási adó alá eső cikkeket tengelyen, vagy gyalogosan csak a sorompóházakkal el-látott nyilvános utakon szabad a város területére behozni s hogy az összes utak fokozott és szigorú ellenőrzés-alatt tartatnak. A fogyasztási adó alá eső cikkeknél a sorompóházakkal el-nem látott utakon történt szállítása valamint a bejelentés elmulasztása jö-vedéki kihágást képez, melynek során a mulasztó 1—1000 pengőig, illetve a megrövidített, vagy megrövidítés vesze-lyének kitett fogyasztási adó illetve adópótlék négyszeres összegétől annak nyolcszoros összegéig terjedhető pénz-büntetéssel büntetettik. Városi adó-hivatal.

APROHÍRDETESEK

Levelezés

Julia részére levél van a kiadóban sürgősen átvenni. Rómeó. 781

Alkalmazást keres férfi

Öskeresztényk
jó irodai munkaerő sox oldalú, elhelyezkedne, szerény fizetéssel. Leveleket „37 éves” jelige alatt a kiadóhivatal to-vábbít. 769

Alkalmazást nyer férfi

Nagy biztosító társaság
keres kereskedelmi is-kolát végzett gyakor-nokot. Pályázatok: Postafiók 28. 679

Rádiószerelesség
ki önállóan dolgozik, felvétetik, Horváth mű-szerész, Hunyadi uca 18. szám. 746

Tanulót
fiút és leányt, valamint pénztárkezelőnt felvé-telre kres Király István kft. Dégenfeld-tér 11. 741

Férfifodrász-
segédet és tanulót fel-vezek, Horgonyi, Szo-boszlói út 4. 839

Házmesterpárt
gyermektelen megbíz-hatót keresek. Jelent-kezés a délelőtti órák-ban, Honvédtemető u. 6 777 vv

Borbélysegéd
felvétetik sürgősen, — Csernyi Jenőhöz, Déli-sor 25. szám. 775

Kocsis
és fejtebenedes — egy családból — felvétetik, az I. számú ágazásági népiskolánál, Mike-péresi út 10. 766

Fodrászsegéd
beléphet, Sámsoni út 48. sz., Rebman. 830

Fodrászsegéd
jómunkás, felvétetik, Petőfi-tér 6. Bukovits. 830

Fodrászsegéd
jó munkás, felvétetik, Széchenyi út 57. Fehér-vári. 790

Megbízható
jó családból való ügyes fiú, ki kerékpározni tud kifutónak felvétetik, Hajnal ucca 1. 793

Alkalmazást nyer nő

Irodistanó
felvétetik. Ajánlatok „Gyakorlott” jeligére a kiadóra. 767

Házvezetőnt,
ki a főzéshez s valamit a varráshoz is ért, kere-sek. Csak intelligensek a délelőtti órákban je-lentkezzenek, Honvé-dtemető ucca 6 776 vv

Konfekciós
kisasszonyt, vagy férfit nagy gyakorlattal fel-vezsz Amerikai Divat-üzlet. 768

Tanuló
leányt, vagy fiút fel-vezsz Amerikai Divat-üzlet, Csapó ucca. 768

Egy ügyes
nő, vagy férfi felvétetik italmérésbe, kiszolgáló-nak. Gyakorlott előny-ben részesül. Petőfi-tér 3. szám. 805

Főzésben
tíjesen jártas nőt azon-alra felvezsz, jó fize-téssel, — vendéglői gya-korlattal előnyben, — Bocskai étkező, Hatvan ucca 6. 833

Kiszolgáló
kisasszony, vagy férfi, lehetőleg papírszakmá-ban jártas, felvétetik, Csillag könyvkereske-désbe, városháza épület 806

Fiatal
varró segédlányt felve-zek, Széchenyi u. 18. szücsmühely. 825

Vasalónő
gyakorlattal felvétetik, Boros ruhafestő, Piac ucca 77. 824

Varrólányokat
azonnalra felvezsz, Far-kas sapkakészítő, Szé-chenyi ucca 3. 814

Egy kézilány
azonnal felvétetik, ét-kezde, Rákóczi ucca 9. 796

Négyközépkolát
végzett leányt, fogtech-nikus tanulónak felvezsz Schachinger fogtechni-kus, Bujdosó ucca 22. 784

Alkalmazást keres nő

Gyógyszertárba
technikai segéderőnek orvos mellé, vagy pénz-tár kezeléshez, továbbá malomban könyvelés-hez, hosszú gyakorlat-tal bíró négy közép-iskolát végzett fiatal ürileány ajánljuk. — „Szorgalom” jeligére a főkiadóban. 780

Háztartási alkalmazott

Közben lakó
fiatal bejárónőt felve-zsek, Bercsényi ucca 36. szám. 840

Szüleinel
lakó bejáróleányt kere-sek, Lugossi ucca 13. 772

Délelőttre
bejárónőt felvezsek, — Arany János ucca 48. második ajtó. 810

Megbízható
bejárónőt, délelőttre fel-vezsek, Rákosi Jenő u. 5. sz. II. 10. 802

Ügyes
takarító nő reggeli órák-ra felvétetik, Csapó u. 18. szám, házfelügyelő. 837

Két tisztességes
egyszerű bejáró minde-nes felvétetik, Miklós ucca 39. 832

Megbízható
bejárónő azonnal felvé-tetik, Kút ucca 29., fő-szerület. 807

Bejárónő
délelőttre felvétetik, Rothermere ucca 12. 782

Bejárónő
azonnal felvétetik, Ar-pád-tér 18. Balogh. 800

Bejárónőt
délelőtti órákra felve-zsek, Csapó ucca 59. sz. jobbra első ajtó. 799

Bejárónőt
vagy bentlakót, azonnal felfogadok, Rákóczi u. 23. keresztpület. 798

Bejáró
mindenes, egész napra felvétetik, Kiss cukrász da, Batthyány ucca 26. 828

**KIRÁLY KAVÉI
MÉGIS A LEGJOBBAI
AROMÁS ZAMATOS
KAVÉTI
KIRÁLY ÜZLETÉBEN
AVEVŐ ELŐTT PÖRKÖLIK
DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM**

Mindenes
bejárónót felveszek. —
Rothermere uca 34. 827

Rendes
bejárónót, jó bizonyítványokkal, Burgundia uca 4. számhoz közel lakó ifelveszek, az emeleten. Havas. 808

Bentlakó
mindenes felvétetik. —
Kossuth uca 22., étkezde. 823

Fiatal
bejárónót azonnali belépésre felveszek, Széchenyi uca 26. 822

Kis gyermekhez
déllelőtti órákra bejárónót felveszek, Lorántffy uca 42. Jelentkezés délután. 821

Bejáró
takarítónót, hosszú bizonyítványokkal felveszek, Svetits III. udvar, földszint 3 ajtó. 820

Mindenes
bejárónót azonnal felvétetik, Széchenyi uca 11. keresztlépcső. 816

Bejárónó
parketthez értő, hosszú bizonyítvánnyal jelentkezzen ötórás munkára, törvényszéki kapusnál. 829

Bejárónó
déllelőtti felvétetik. —
Miklós uca 4., emelet, középső ajtó. 815

Bejárónó
felvétetik, Nap uca 22. Jelentkezés: 6—8-ig. 813

Bejárónót
azonnali belépésre keres, Ráczné, Ferenc József út 38. 812

Bejáróleány,
tisztá, megbízható felvétetik, Horváthné, Piac uca 38. I. em. 795

Bejárónót
tisztességet alkalmaz eljével idős házaspár, Magoss György-tér 17. 794

Mindenes
bejáró főzőnót egész napra felveszek, Rothermere uca 34. 792

Bejárónót
a déllelőtti órákra, két személyhez felveszek, Széchenyi uca 43. 791

Bejárónót
felveszek, Szent Anna uca 36. sz., kifőzde. 789

Bejárónót
jó bizonyítványokkal felveszek, Svetits palota első udvar, V. em. 2. 787

Bejárónó
fiatal, egyszerű mindenes munkára, könyvvél felvétetik, Baltazár Dezső uca 9. 786

Bejárónó
bizonyítvánnyal, parketthez értő felvétetik, Nap uca 15. földszint. 785

Ajánlat

Gyermek-
és iskolai cipők legolcsóbban Ókrós saját-készítményű raktárából szerezhetők be. Sas u. 1. szám. 151 9 22

Villanykörte-
csere 20 fillér. Díszlámpák, rádió, gramofon, gramofonlemez, olcsón Vagyonmentő, Hunyadi uca 22. 1526 9. 9

Poloskairtást
ciángázzal, lakások át-
vizsgálását felelősséggel vállalja Kiss ciánózó vállalat, Kígyó uca 5. szám. 1867 9. 2

Ciánóztasson
bizalommal a „Csala”
ciánózó vállalattal. Rákóczi uca 9. szám. Telefon: 14-27. szám. 1875 9. 2

Fáy arekrém,
napbarnított arcokra a legjobb. Kapható Grósz Nagy Ferenc patikában (színház mellett). 1322 9. 6.

Diákgyak,
vendéggyak, szek-
rénygyak, zománctűz-
helyek nagy választékban Nagy vasüzletében, csapókanyar. 774

Kereslet

Veszek
bútort, zálogjegyet, varrógépet, irodaberendezést, mindenféle ingóságokat. Hívásra jövök. Csapó uca 16. 707. 9. 7

Vadat,
nyulat, őzet, fácánt, s foglyot exportra legmagasabb napi áron veszek. Déllelőtti színház-
átjáró, tejsiac, délután Árpád-tér 31. Wágner-
né. 1906

nyulat, őzet, fácánt,
s foglyot exportra legmagasabb napi áron veszek. Déllelőtti színház-
átjáró, tejsiac, délután Árpád-tér 31. Wágner-
né. 1906

Bejárónót
azonnali belépésre keres, Ráczné, Ferenc József út 38. 812

Bejáróleány,
tisztá, megbízható felvétetik, Horváthné, Piac uca 38. I. em. 795

Bejárónót
tisztességet alkalmaz eljével idős házaspár, Magoss György-tér 17. 794

Bejárónót
tisztességet alkalmaz eljével idős házaspár, Magoss György-tér 17. 794

Mindenes
bejáró főzőnót egész napra felveszek, Rothermere uca 34. 792

Bejárónót
a déllelőtti órákra, két személyhez felveszek, Széchenyi uca 43. 791

Bejárónót
felveszek, Szent Anna uca 36. sz., kifőzde. 789

Bejárónót
jó bizonyítványokkal felveszek, Svetits palota első udvar, V. em. 2. 787

Bejárónó
fiatal, egyszerű mindenes munkára, könyvvél felvétetik, Baltazár Dezső uca 9. 786

Bejárónó
bizonyítvánnyal, parketthez értő felvétetik, Nap uca 15. földszint. 785

Magános
úrino elvállalja III-ik, V-ik oszt. kis diáklányt teljes ellátásra, József kir. herceg uca 11. sz., 2-ik lépcső. 826

Szegény családból
való, vagy szerény-
igényű fiú gyereket, koszt. lakásra vállal orvoscsalád, Nyil uca 2. 817

Diákot,
izr. úricsalád, központi fűtéses lakásban teljes ellátással elfogad. Ferenc József út 43. sz., első udvar, V. e. 2. 788

Oktatás

Schmidt Mizi
tudatja növendékeivel, hogy német tanítását ismét megkezdte, Piac uca 41. 761

**Átadó üzlet,
vendéglő**

Fűszerkereskedés
italméréssel, lakással, s külön udvarral átadó. Vadászi, Meszena uca 1. szám. 680

**Tüzelő
anyagok**

Száraz
bükhasából felvágott tűzifa 500 kg vetelénél hazaszállítva 3.80 P és 4.40 P Grünfeldnél. —
Hatvan u. 21. Telefon: 29-82. 77 1. 3.

Tűzfát-szenet
vásároljon legolcsóbb napiáron Vágó József tűzifa-szenkereskedőnél „Margit fürdő” mellett. Telefon 10-24. 1080 vv

**Kiadó lakás
egyszobás**

Szoba,
konyha, spájz, fűskamara, mosókonyha —, szeptember elsejére lehetőleg magános nőnek szép tisztá s csendes virágos udvarban, Hatvan uca 24. 773

**Kiadó lakás
kétszobás**

Piac uca 81.
második emeleti többrendbeli lakás kiadó, azonnalra. 804

**Kiadó lakás
nagyobb**

Négyoszobás
emeleti modern lakás, parkettes, november hó elsejére kiadó. Károly Ferenc József út 23. sz. Megtekinthető déllelőtti 10—12 óráig, délután 3—5 óráig. 1757 vv

Ötszobás
lakás, 900 négyszögöles mesterlakással kiadó. a Simonyi úton. Tulajdonos címe a kiadóban megtekinthető. E 35

Lakást keres

1940
évi április 1-re, esetleg május 1-re keresek 4, esetleg 3 szobás lakást, — részletes ajánlatot „1871 szám” alatt a kiadó továbbítja. 461 9. 3

Egyszobás,
vagy kétszobás, lehetőleg kertés lakást, vagy házat bérelnék. Címet kérem a kiadóhivatalba leadni „Allandó” jellegre. 838

**Butorozott
szoba**

Légtűtéses
egyszemélyes butorozott szoba kiadó. —
Batthyány uca 17. I. b. 771

Kiadó
egy kis butorozott szoba, Sinay Miklós uca 24. szám. 764

Butorozott
szoba, különbejárat, s fürdőszoba használat, tágas, világos, csendes, Rákóczi uca 5. Tolnay. 765

Csinosan
butorozott szoba, kettő ággyal, azonnal kiadó. Nap uca 4. szám. 831

Különbejáratú
uccai butorozott szoba, esetleg bútor nélkül kiadó. Varga uca 6. 835

Vegyés

Napiáron,
csemegeszőlő, öszi-
barack, nagy óriás, befőzéshez 20 fillértől, —
Poroszlay út 71. 671

Két szülő,
négylámpás rádió, olcsón eladó. Márton Kálmán uca 44. 708

Szénakaszalást,
Bellegelón, Nagycserén, Halápon, részbe, vagy hold számra vállalhatni Kossuth uca 54. 801

10 pengő
jutalmat kap, aki elvesztett pénztárcáját az iratokkal együtt visszajuttatja. Gombos István, Borz uca 15. 805

**Ingóság
eladás**

Elköltözés
miatt egy sparhelt olcsón eladó. Cím: Meszena uca 2. szám. vv.

Gyakorló
gimnázium III. oszt. könyvei jutányosan eladók. Farkas, Böszörményi út 11. A). 620

Priecnyereg,
teljes felszereléssel, jó karban, eladó. Hatvan uca 4. 730

„Zephir” kályha
hat lyuku, fatűzleces, jó állapotban eladó. —
Domokos Lajos uca 6. 126

Fodrász-
berendezés, elköltözés miatt sürgősen eladó. Cím a kiadóban. 704
2s fber z, .M

Kertiféskendő
mangorló mosógép, gyalupad, magasulófűrdőkád, tornyos vaskonyha, üstház, eselédágy, s kertli garnitúra, szalon-garnitúra, bútorok kertli felszerelések. Andrássy 8. sz. 5—7 óráig. 412

Ingóságvétel

Zálogcédulát
tábori látszóveket, alpakka étkezőleket, s régi bútorokat, régiségeket, a legmagasabb áron vásárol Ingóságküzvetítő, ref. püspöki palota, telefon: 11-99.

Ping-pong asztalt
keresek megvételre. Timár uca 50. 818

Eladó ház

Villatelkek
egy 404 s egy 327 négyszögöles a Lajos király téren, közművekkel sürgősen eladó. Értekezni: Nap uca 4. 107 vv

Példátlanul
olcsó, elköltözés miatt, háromszobás téllakás díszparkkal, díőfő-
óriásokkal, gyümölcsös sel, Horthy út mellett, Andrássy út 8. 621

Kossuth uca 49.
szám alatt ötlakásos istálló ház hat munkateremmel, kerttel. 627 négyszögöl telken eladó. Tulajdonos címe a kiadóban. E 47

Kossuth uca 49.
szám alatt ötlakásos istálló ház hat munkateremmel, kerttel, 627 négyszögöl telken eladó Tulajdonos címe a kiadóban. E 47

Szent Anna uca 34. számú ház
418'54 négyszögöl, négy rendbeli lakás, az épület hátsó részén nagy kert. Tulajdonos címe megtekinthető a kiadóhivatalban. E 46

Meszena uca 2.
Könyök uca 1.
saroktelek, 138 négyszögöl, van rajta egy üzlethelyiség és 4 lakás Cím a kiadóban. E 40

Pompás
helyen szép telek olcsón megvehető. Komlóssy út és Dóczy uca között az egyetemi utleikái pályával szemben fekszik, 864 négyszögöl. Három parcellában is eladó. Cím a kiadóban. E 29

Négyoszobás,
uccai fürdőszobás és egy udvari fürdőszobás lakással bíró 246 négyszögöles telekkel, Teleki uca 77. alatt, szép ház. garázs is van benne, most olcsón megvehető Tudnivalókat a kiadóhivatalban. E 31

Gyönyörű
ötszobás lakással bíró 293 négyszögöles telkes ház, méltányos áron eladó. Jókai uca 9 C. —
Közelebbit a kiadóban. E 22

Kitűnő
állapotban levő 3 személyes DKW és 2 személyes Fiat Balilla autó, továbbá 500-as Puch, Ariel és BSA motorkerékpárok és egy darab kitűnő állapotban levő 4 személyes DKW autó eladó. Szoboszlay-nál, Széchenyi uca 24. 1216 vv

Simonyi út 7. sz. villa
888'20 négyszögöl, 6 szobás lakás és külön 1 szoba, konyha, lakás, nagy kert, tulajdonos címe a kiadóban. E 45

Simonyi út 5. sz. villa
eladó
600 négyszögöl, van rajta 2 rendbeli lakás. Tulajdonos címe a kiadóban. E 44

Egészséges
városrészen, Komlóssy út 10. sz. 519 négyszögöles villatelek, két uccára szól, eladó. Felvilágosítás a kiadóhivatalban. E 28

Házat,
földet, szőlőt, házhelyet mindenféle ingatlan a legolcsóbban vásárolhat Nagy Sándor ingatlanirodájában, Csapó u. 27. szám. 797 10. 30

Eladó
Simonffy u. 39. sz. ház, 141'40 négyszögöl, van rajta 6 lakás. Cím a kiadóban. E 43

Rákóczi u. 26. sz.
ház 291'34 négyszögöl, van rajta egy üzlethelyiség, öt lakás, igen értékes telek. Címe megtekinthető a „Debreczen” kiadóhivatalában. E 42

Kéllakásos
ház 129 négyszögöl telekkel, Móricz uca 1 sz alatt olcsó áron eladó. Bővebbet a kiadóban. E 30

Eladó föld

Zeleméren,
Lorántffy kertben, 12 magyarholdas ingatlan, melyből 1 hold termő szőlő, 3 hold termő gyümölcsös, masszív alapú épített lakóházzal, gazdasági udvarban, istállósval, szivattyús kúttal, jutányosan eladó. Befektetésre igen alkalmas. Érdeklődni: Honvéd uca 28. 1234 vv.

Eladó
Hajdúszoboszlón a Déli Tíllalmon 54 kat hold prima tanyásföld. Értekezni: Czeglédy Lajos, Hajdúszoboszló, Rákóczi uca 74. 591 vv

Eladó állatok

Fajtiszta
szíami (hátsó indiai) macskák eladók. Baltazár Dezső uca 10. 811

Szerkesztésért felelős:

PALFI JÓZSEF

Kiadásért felelős:

IFJ. SZIGETHY GYULA

igazgató

Kiadja és nyomja a

TISZÁNTULI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Felölts nyomdavezető:

SZIGETHY KÁROLY.